

From: Jan Hempel <Jan.Hempel@politiforbundet.dk>
Sent: 10-02-2022 09:23:56 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>
Cc: Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Til Justitsministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til høringen.

Politiforbundets jr.nr. 2022-00217.

Med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

Gammel Kongevej 60, 11. sal
DK-1850 Frederiksberg

Tlf. +45 3345 5965

E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her <https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-databeskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter. På forhånd tak

Henvendelser kan rettes skriftligt til Politiforbundet. Der kan sendes sikkert til mail@politiforbundet.dk. Det forudsætter dog, at du selv har adgang til at sende fra sikkermail.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 9. februar 2022 13:31

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Til adressaterne på høringslisten

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsnr.: 2021-10-0758
Dok.: 2288180

Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

Justitsministeriet skal hermed anmode om en udtalelse om vedlagte udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

Det bemærkes, at udstedelsen af bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata forudsætter, at der foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som er konkret og aktuel eller forudsigelig. En vurdering heraf er under udarbejdelse i Justitsministeriet. Hvis der vurderes at foreligge en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som er konkret og aktuel eller forudsigelig, vil vurderingen blive offentliggjort samtidig med ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen.

Justitsministeriet skal anmode om at modtage en eventuel udtalelse **senest den 23. februar 2022**. Udtalelsen bedes sendt til sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk med henvisning til Justitsministeriets sagsnummer 2021-10-0758. Der vedlægges en fortegnelse over hørte myndigheder og organisationer mv.

Med venlig hilsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Louise Mariegaard

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsnr.: 2021-10-0758
Dok.: 2292310

Fortegnelse over myndigheder og organisationer mv., der høres over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

Østre Landsret
Vestre Landsret
Sø- og Handelsretten
Samtlige byretter
Domstolsstyrelsen
Den Danske Dommerforening
Dommerfuldmægtigforeningen
HK-Landsklubben Danmarks Domstole
Rigsadvokaten
Foreningen af Offentlige Anklagere
Rigspolitiet
Politiets Efterretningstjeneste
Politiforbundet
HK-Landsklubben for Politiet
Datatilsynet
Advokatrådet
Bitbureauet
Campingrådet
Danske Advokater
Forbrugerrådet TÆNK
Landsforeningen af Forsvarsadvokater

Ingeniørforeningen IDA
Institut for Menneskerettigheder
Dansk Journalistforbund
Justitia
Rådet for Digital Sikkerhed
Amnesty International
Retspolitisk Forening
DI
Dansk Erhverv
Dansk Metal
Dansk Energi
HORESTA
Brancheforeningen Teleindustrien
Dansk IT
Foreningen af Danske Internet Medier
IT-Branchen
DI Digital
PROSA
SAM-DATA (HK)
Business Software Alliance Danmark
IT-Politisk Forening
KMD
CSC Danmark A/S
TDC A/S
Telenor A/S
Telia A/S
Hi3G Denmark ApS
SE/Stofa
Lejernes LO
Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation
Dansk Magisterforening
Danmarks Restauranter og Cafeer
Danhostel
KLID
Danske Medier
Forsikring & Pension

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Benjamin Kelstrup Turner
Sagsnr.: 2021-10-0758
Dok.: 2231567

UDKAST

Bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata¹

I medfør af § 786 e i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. [XXX nr. indsættes, når lovforslag vedtages] som ændret ved lov nr. [XX – henvisning, indsættes når lovforslag vedtages] af [XX - henvisning indsættes, når lovforslag vedtages], fastsættes:

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på udbydere som forstået i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, idet der i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 foreligger tilstrækkeligt konkrete omstændigheder, der giver anledning til at antage, at Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig.

§ 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for transport af radio- og tv-programmer.

§ 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for andelsforeninger, ejerforeninger, antenneforeninger og lignende foreninger eller sammenslutninger heraf, der, inden for foreningen eller sammenslutningen udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til færre end 100 enheder.

---

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF, (EF-Tidende 2006 nr. L 105, side 54).

Kapitel 2

Registrerings- og opbevaringspligt

§ 4. Udbydere skal i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 foretage registrering af oplysninger om trafikdata, der genereres eller behandles i udbyderens net.

§ 5. Udbydere skal i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 registrere følgende trafikdata om fastnet- og mobiltelefoni samt SMS, EMS- og MMS-kommunikation:

1. Opkaldende nummer (A-nummer) samt navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger.
2. Opkaldte nummer (B-nummer) samt navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger.
3. Ændring af opkaldte nummer (C-nummer) samt navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger.
4. Kvittering for modtagelse af meddelelser.
5. Identiteten på det benyttede kommunikationsudstyr (IMSI- og IMEI-numre).
6. Den eller de celler en mobiltelefon er forbundet til ved kommunikationens start og afslutning, samt de tilhørende masters præcise geografiske eller fysiske placering på tidspunktet for kommunikationen.
7. Tidspunktet for kommunikationens start og afslutning.

§ 6. Ud over de i § 5 nævnte oplysninger, skal udbydere i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 registrere følgende oplysninger om egne e-mail-tjenester:

1. Afsendende e-mailadresse.
2. Modtagende e-mailadresse.

§ 7. En udbyder skal i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 registrere følgende trafikdata om udbyderens egne internettelefonitjenester:

1. Den tildelte brugeridentitet. Herved forstås et kundennummer, abonnementsnummer eller lignende oplysning, der identificerer slutbrugeren over for udbyderen under adgangen til internettet.
2. Den brugeridentitet og det telefonnummer, som er tildelt kommunikationer, der indgår i et offentligt elektronisk kommunikationsnet. Ved brugeridentitet forstås her alle de identificerende oplysninger, som udbyderen tildeler slutbrugeren under adgangen til internettet,

herunder internetprotokol-adresse, eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger.

3. Navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på tidspunktet for adgangen.
4. Tidspunktet for kommunikationens start og afslutning.

§ 8. Kan de i §§ 5, 6 og 7 nævnte oplysninger registreres af flere udbydere, skal oplysningerne registreres og opbevares af mindst én af udbyderne.

§ 9. Registrering og opbevaring af de i §§ 5, 6 og 7 nævnte oplysninger kan efter aftale med udbyderen på dennes vegne foretages af en anden udbyder eller af en tredjemand.

§ 10. De i medfør af §§ 5, 6 og 7 registrerede oplysninger skal opbevares i 1 år fra registreringstidspunktet.

Kapitel 3

Straf

§ 12. Overtrædelse af §§ 5, 6, 7 og 10 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttrædelse

§ 13. Bekendtgørelsen træder i kraft den 3. marts 2022.

Stk. 2. Bekendtgørelsen ophæves den 31. december 2022.

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Benjamin Kelstrup Turner
Sagsnr.: 2021-10-0758
Dok.: 2215057

UDKAST

Bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

I medfør af § 786 f, stk. 3, i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. [XXX – nr. indsættes, når lovforslag vedtages], som ændret ved lov nr. [XX – henvisning indsættes, når lovforslag vedtages] af [XX – henvisning indsættes, når lovforslag vedtages], fastsættes:

Kapitel 1 *Anvendelsesområde*

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på udbydere som forstået i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for transport af radio- og tv-programmer.

§ 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for andelsforeninger, ejerforeninger, antenneforeninger og lignende foreninger eller sammenslutninger heraf, der, inden for foreningen eller sammenslutningen udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til færre end 100 enheder.

Kapitel 2 *Registrerings- og opbevaringspligt*

§ 4. Udbydere skal registrere følgende oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

1) Den tildelte brugeridentitet. Ved brugeridentitet forstås et kundennummer, abonnementsnummer eller lignende oplysning, der identificerer slutbrugeren over for udbyderen under adgangen til internettet.

2) Den brugeridentitet og det telefonnummer, som er tildelt kommunikationer, der indgår i et offentligt elektronisk kommunikationsnet. Ved brugeridentitet forstås de identificerende oplysninger, som udbyderen tildeler slutbrugeren under adgangen til internettet, herunder internetprotokol-adresse, eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger.

3) Navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på tidspunktet for adgangen.

4) Tidspunktet for adgangen til internettets start og afslutning.

§ 5. Kan de i § 4 nævnte oplysninger registreres af flere udbydere, skal oplysningerne registreres og opbevares af mindst én af udbyderne.

§ 6. Registrering og opbevaring af de i § 4 nævnte oplysninger kan efter aftale med udbyderen på dennes vegne foretages af en anden udbyder eller af en tredjemand.

§ 7. De i medfør af § 4 registrerede oplysninger skal opbevares i 1 år.

Kapitel 3

Straf

§ 8. Overtrædelse af §§ 4 og 7 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Kapitel 4

Ikrafttrædelse

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 3. marts 2022.

Dato: 9. februar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Benjamin Kelstrup Turner
Sagsnr.: 2021-10-0758
Dok.: 2166579

UDKAST

Bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger¹

I medfør af § 786 g i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. [XXX – nr. indsættes, når lovforslag vedtages], som ændret ved lov nr. [XX – henvisning indsættes når lovforslag vedtages] af [XX - henvisning indsættes når lovforslag vedtages], fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på udbydere som forstået i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 2. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for oplysninger registreret i medfør af §§ 786 a-786 f i retsplejeloven eller pålæg eller regler udstedt i medfør heraf.

Kapitel 2

Opbevaring

§ 3. Udbydere skal opbevare oplysninger omfattet af § 2 på servere placeret inden for Den Europæiske Unions område.

---

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF, (EF-Tidende 2006 nr. L 105, side 54)

§ 4. Oplysninger omfattet af § 2 skal ved opbevaringsperiodens udløb destrueres på irreversibel vis, såfremt oplysningerne ikke på andet grundlag kan opbevares i længere tid.

Kapitel 3

Straf

§ 5. Overtrædelse af §§ 3 og 4 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttrædelse

§ 6. Bekendtgørelsen træder i kraft den 3. marts 2022.

From: Christian Reinhold Jensen <ChristianReinholdJensen@OestreLandsret.dk>
Sent: 10-02-2022 15:25:51 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Cc: 'Administrationen ved Retten i Hillerød' <adm.hil@domstol.dk>; 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <Sekretariat@VestreLandsret.dk>; Alex Elisiussen <AEL@domstol.dk>; Anni Højmark <ANNIH@domstol.dk>; Betina Heldmann <BJH@domstol.dk>; Christian Lundblad <CHL@domstol.dk>; Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@OestreLandsret.dk>; Dommerfuldmægtigforeningen v/Stine Nielsen <hoeringer@dommerfm.dk>; 'Domstolsstyrelsen' <post@domstolsstyrelsen.dk>; Elisabet Michelsen <ELMI@domstol.dk>; Henning Larsen <HLA@domstol.dk>; Henrik Agersnap <HAG@domstol.dk>; Henrik Engell Rhod <HER@domstol.dk>; Henrik Johnsen <HJ@domstol.dk>; Jens Røn <JensRon@VestreLandsret.dk>; Jørgen Lougart <JLO@domstol.dk>; Lotte Wetterling <LotteWetterling@Shret.dk>; Malene Welin <MWA@domstol.dk>; Susanne Skotte Wied <WIED@domstol.dk>; Søren Axelsen <SAX@domstol.dk>
Subject: Høringssvar fra Østre Landsret (ønsker ikke at udtale sig om udkastet) - Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Med venlig hilsen

Christian Reinhold Jensen

chefsekretær

Direkte: + 45 99 68 62 13

Mobil: + 45 23 71 30 32

Østre Landsret

Præsidentsekretariatet

Østre Landsrets Plads 1

2150 Nordhavn.

Tlf.: + 45 99 68 62 00

www.OestreLandsret.dk

Østre Landsret

Præsidenten

Justitsministeriet
Sikkerhedskontor II

10. februar 2022

J.nr.: 22/03378-2

Sagsbehandler: CRJ

Justitsministeriet har ved brev af 9. februar 2022 (sagsnr. 2021-10-0758) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Volmer

Ellen Busck Porsbo

From: 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <Sekretariat@VestreLandsret.dk>
Sent: 14-02-2022 15:50:20 (UTC +02)
To: £Sikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner
<betu@jm.dk>
Subject: Høringssvar fra Vestre Landsret

Med venlig hilsen

Lars B Olesen
Kontorfuldmægtig

Vestre Landsret
Sekretariatet
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Sikkerhedskontor II
Slotsholmsgade 10
1216 København K

11. februar 2022

Sendt pr. mail til sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk

J.nr.: 22/03510-2
Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 9. februar 2022 (sagsnr. 2021-10-0758) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

From: René Bergfort <ReneBergfort@Hoejesteret.dk>
Sent: 16-02-2022 21:19:14 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Cc: René Bergfort <ReneBergfort@Hoejesteret.dk>
Subject: Sv: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

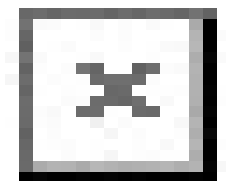
Vedhæftet Dommerfuldmægtigforeningens høringssvar.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 9. februar 2022 13:30
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk

Forside | Justitsministeriet

www.justitsministeriet.dk

Pressemeddelelser Læs flere pressemeddelelser
Information om COVID-19 Seneste nyt om
COVID-19 Find nærmeste testcenter
Myndighederne i justitsvæsenet Justitsminister
Nick Hækkerup Danmarks justitsminister er
Nick Hækkerup. Han er medlem af
Socialdemokratiet og valgt ind i Nordsjælland.
Som justi ...

---

jm@jm.dk

Justitsministeriet

København, den 16. februar 2022

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet, Deres sagsnr. 2021-10-0758

Justitsministeriet har ved mail af 9. februar 2022 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

Foreningen skal i den anledning meddele, at foreningen ikke finder at burde udtale sig om udkastene.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: sikkerhed2@jm.dk med kopi til betu@jm.dk.

På foreningens vegne,

René Bergfort
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

From: Danielle Løw <dlo@danskeadvokater.dk>
Sent: 21-02-2022 14:08:47 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: Høringssvar Danske Advokater, logningsbekendtgørelser

Til rette modtager

Vedhæftet fremsendes Danske Advokaters høringssvar til bekendtgørelser om

- generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata
- opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger
- om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet i høring.

Bemærk venligst at vi i vedhæftede høringssvar af dags dato henviser til høringssvar inkl. høringsnotat afgivet den 27. oktober 2021. Begge dokumenter findes vedhæftet til denne mail.

Såfremt det vedhæftede giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger, står vi til rådighed.

Med venlig hilsen

**DANSKE
ADVOKATER**

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Policy og viden

Telefon 33437006
dlo@danskeadvokater.dk
[Databeskyttelsespolitik](#)

Vesterbrogade 32

1620 København V

Telefon 3343 7000

www.danskeadvokater.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk, hlm@jm.dk, nat@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlo@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2021-034162

27. oktober 2021

Danske Advokaters holdning til forslaget om nye logningsregler

Hvis lovforslaget bliver vedtaget i sin nuværende form, risikerer vi at få et uproportionalt "overvågningssamfund" – særligt i de større byer. Det skyldes, at forslaget indebærer, at undtagelsen om generel og udifferentieret logning gøres til hovedreglen. Sagt på jævnt dansk: I stedet for at fiske med fiskestang, kommer staten til at fiske med trawl.

Samtidig er det vores opfattelse, at der er en meget stor risiko for, at forslaget vil krænke telebrugeres grundlæggende rettigheder, der er sikret af EU-retten.

Med forslaget kan Justitsministeriet efter forhandling med erhvervsministeren iværksætte generel og udifferentieret logning, hvis det vurderes, at der forelægger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed. Dette kan ske udenom Folketinget, og en sådan beslutning vil ikke være underlagt domstolskontrol.

Danske Advokater mener, at det retssikkerhedsmæssigt er stærkt betænkeligt, og vi vil kraftigt advare imod, at man vedtager lovforslaget i sin nuværende form.

Vi anerkender naturligvis, at der er en vanskelig balance mellem sikkerhed og personlig frihed.

Danske Advokater har en række konkrete anbefalinger og tekniske bemærkninger, som er udfoldet i vedlagte høringsnotat. Vi håber, at man fra ministeriets side vil se positivt og konstruktivt på disse.

Vi står naturligvis til rådighed med vores faglighed, hvis det ønskes.

Med venlig hilsen
Danske Advokater
Danielle Løw
Juridisk konsulent

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk, hlm@jm.dk, nat@jm.dk

27. oktober 2021

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlol@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2021-034168

Høringssvar over udkast til de nye logningsregler

Den 27. september 2021 har Justitsministeriet sendt forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.), ("Lovforslaget") i høring.

Danske Advokaters høringsnotat er udarbejdet i samarbejde med vores fagudvalg for it- og teleret. Fagudvalget består af advokater, der i væsentligt omfang beskæftiger sig med it og telekommunikation. Medlemmerne af vores fagudvalg for it- og teleret repræsenterer både udbydere, kunder og leverandører i telebranchen og er alle en del af Danske IT-Advokaters (DITA) bestyrelse.

Overordnede bemærkninger

Ændring af logningsreglerne er et nødvendigt tiltag for at bringe de danske regler i overensstemmelse med EU-retten.

Danske Advokater anerkender Ministeriets udfordring med at balancere hensynene til effektiv efterforskning af kriminalitet og varetagelse af national sikkerhed mod henholdsvis sikring af slutbrugernes grundlæggende rettigheder og udbydernes praktiske forpligtelser til at bistå Politiet.

Danske Advokater ser imidlertid med stor bekymring på de nye logningsregler, idet Lovforslaget i den nuværende form indebærer en betydelig risiko for, at Danmark overtræder EU-retten i forhold til slutbrugernes grundlæggende rettigheder. Endvidere er det bekymrende, at Lovforslaget i den nuværende form er særdeles byrdefuldt for teleselskaberne, som pålægges meget store omkostninger og administrativt arbejde med henblik på at implementere og gennemføre logning efter de nye logningsregler.

Vi har i svaret valgt at fokusere på de umiddelbart væsentligste emner:

- 1) Adgangen til at generel og udifferentieret logning,
- 2) Adgangen til målrettet logning,
- 3) Udbyderbegrebet,
- 4) Systemtekniske udfordringer,

Danske Advokater har nedenfor anført vores konkrete bemærkninger til de foreslåede ændringer i Lovforslaget. For god ordens skyld bemærkes det, at bemærkninger og emner ikke skal anses for udtømmende.

Konkrete bemærkninger til Lovforslaget

Adgangen til at generel og udifferentieret logning

Det er Danske Advokaters vurdering, at der, med de foreslåede regler, er en risiko for, at generel og udifferentieret logning kommer til at udgøre hovedregelen og ikke den begrænsede undtagelse. En sådan praksis vil være i strid med EU-retten.

Det foreslås endvidere, at vurderingen af, om der foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, med deraf følgende mulighed for at iværksætte generel og udifferentieret logning ligger hos Justitsministeriet efter forhandling med erhvervsministeren. Disse kan iværksætte den generelle og udifferentierede logning udenom Folketinget. En sådan beslutning er endvidere ikke underlagt automatisk domstolskontrol. Det er efter Danske Advokaters opfattelse et retssikkerhedsmæssigt problem, som vi kraftigt vil advare imod.

EU-domstolen har i 3 hovedafgørelser, C-293/12 Digital Rights Ireland fra 2014 ("Digital Rights Ireland"), C-2013/15 og C-698/15 Tele2/Watson fra 2016 ("Tele2"), og C-512/18 La Quadrature Du Net i 2020 ("La Quadrature") slået fast, at *generel og udifferentieret logning* strider mod EU-Chartrets grundlæggende rettigheder om art. 7 (retten til privatliv), 8 (beskyttelse af personoplysninger), 11 (retten til ytringsfrihed) og at sådan indgreb går videre, end hvad der kan begrundes under proportionalitetsprincippet i Charterets art. 52, stk. 1.

Se eksempelvis, La Quadrature, præmis 141:

"[...] national lovgivning, der foreskriver generel og udifferentieret lagring af trafikdata og lokaliseringsdata med henblik på bekæmpelse af grov kriminalitet, overskrider det strengt nødvendige og kan i et demokratisk samfund ikke anses for at være begrundet, således som det er påkrævet i henhold til artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58, sammenholdt med chartrets artikel 7, 8 og 11 samt artikel 52, stk. 1 (jf. i denne retning dom af 21.12.2016, Tele2, C-203/15 og C-698/15, EU:C:2016:970, præmis 107)."

EU-Domstolen udtalte i Tele2, (præmis 108) og La Quadrature (præmis 147), at EU-retten ikke er til hinder for, at en medlemsstat vedtager lovgivning, der som en forebyggende foranstaltning muliggør en *målrettet lagring af trafikdata og lokaliseringsdata med henblik på bekæmpelse af grov kriminalitet eller for at forhindre en alvorlig fare for den offentlige sikkerhed*, forudsat at lagringen af

disse data *begrænses til det strengt nødvendige* for så vidt angår kategorierne af data, der skal lagres, de omhandlede kommunikationsmidler, de berørte personer og den fastsatte varighed af lagringen. Endvidere (præmis 111), at sådan logning skal være *baseret på objektive forhold* der gør det muligt at fokusere målrettet på en personkreds, hvis data kan afsløre *en forbindelse, i det mindste indirekte, til grov kriminalitet, bidrage til bekæmpelse af grov kriminalitet på den ene eller den anden måde eller forhindre en alvorlig fare for den offentlige sikkerhed*.

Målrettet logning kan således indføres under iagttagelse af særlige krav.

La Quadrature introducerede en *begrænset undtagelse for kvalificeret trussel mod national sikkerhed*, hvor hensynet til en kvalificeret trussel mod national sikkerhed i visse – afgrænsede – tilfælde kan begrunde et generelt og udifferentieret logningspåbud.

Domstolen udtaler, at følgende omstændigheder skal være til stede, før der er tale om en kvalificeret trussel mod den nationale sikkerhed. Først når disse kvalificerende omstændigheder foreligger, aktualiseres muligheden for en generel og udifferentieret logning, jf. præmis 137:

Der er tilstrækkelige og konkrete omstændigheder, som indikerer, at

1. en medlemsstat står overfor en alvorlig fare for den offentlige sikkerhed, og
2. denne fare er reel, aktuel eller forudsigelig.

Der er derudover 5 kumulative krav:

1. Ethvert påbud om at foretage forebyggende logning skal *"tidsmæssigt begrænses til det strengt nødvendige"*, jf. præmis 138.
2. *Varigheden af hvert enkelt påbud må ikke "overstige et forudsigeligt tidsrum"* og lagringen må under alle omstændigheder *ikke have "systematisk karakter"*, jf. præmis 138.
3. Lagring af data skal være *"omfattet af begrænsninger og underlagt strenge garantier"*, der gør det muligt effektivt at beskytte personers personoplysninger mod risikoen for misbrug", jf. præmis 138.
4. Logningen skal *"rent faktisk begrænses til de situationer, hvor der foreligger en trussel mod den nationale sikkerhed"*, jf. præmis 139.
5. En afgørelse, hvorved udbydere pålægges en logningsforpligtelse skal kunne gøres til genstand for *"[...] en effektiv prøvelse enten ved en domstol eller en uafhængig administrativ enhed"*, der træffer bindende afgørelser, med henblik på at kontrollere, om en af disse situationer foreligger, samt om de betingelser og garantier, der skal være fastsat, er overholdt", jf. præmis 139.

EU-Domstolen fastlægger således klare, stringente og kumulative betingelser for lovligheden af et påbud om generel og udifferentieret logning. Det er med andre ord ikke i sig selv tilstrækkeligt, at en medlemsstat kan sandsynliggøre eller sågar påvise en kvalificeret trussel mod den nationale sikkerhed.

Med Lovforslaget introducerer Ministeriet de to former for logning:

1. Målrettet logning
2. Generel og udifferentieret logning.

Lovforslaget er opbygget således, at udgangspunktet er målrettet logning, mens generel og udifferentieret logning er undtagelsen.

Danske Advokater mener imidlertid, at udformningen af Lovforslaget indebærer en væsentlig risiko for, at realiteten omvendt bliver, således at generel og udifferentieret logning bliver hovedreglen. Det er blandt andet tilfældet idet:

1. La Quadrature undtagelsen for generel og udifferentieret logning anvendes udover sine rammer og medfører en fortsættelse af den status quo, der netop er underkendt af EU-domstolen i de afsagte domme;
2. Den målrettede logning er så bred, at der kan sås væsentlig tvivl om, hvorvidt målretningen i sig selv eller de enkelte målrettede logningstemaer tilsammen er så omfattende, at de reelt udgør generel og udifferentieret logning.

Den begrænsede undtagelse om generel og udifferentieret logning

Ministeriet lægger op til, at der ved en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, der er reel, aktuel eller forudsigelig, kan iværksættes generel og udifferentieret logning ved bekendtgørelse for en periode på 1 år ad gangen, jf. Lovforslagets § 786 e.

Ministeriet angiver, at vurderingen af en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed kan omfatte:

1. Antallet og karakteren af verserende eller afgjorte straffesager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 (Lovforslaget s. 55).
2. "Vurderingen af Terrortruslen mod Danmark" (VTD), som årligt udarbejdes af Center for Terroranalyse (CTA).
3. En række andre uklassificerede analyseprodukter udgivet af Politiets Efterretningstjeneste, Forsvarets Efterretningstjeneste eller Center for Cybersikkerhed. Det kunne f.eks. være Center for Cybersikkerheds årlige "Trusselsvurdering 2020: Cybertruslen mod Danmark", men også andre relevante trusselsvurderinger vil kunne indgå. (Lovforslagets s. 58).

Vurderingen af, om der foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed vil skulle foretages regelmæssigt (Lovforslagets s. 58).

CTA har i VTD'en vurderet truslen som alvorlig mod den nationale sikkerhed i hele perioden 2014-2020. Det samme har været tilfældet for Center for Cybersikkerheds årlige Trusselsvurdering.

Beslutningskompetencen ligger hos Justitsministeriet efter forhandling med erhvervsministeren, der kan iværksætte den generelle og udifferentierede logning udenom Folketinget.

Beslutningen om at overgå til/fastholde generel og udifferentieret logning er ikke underlagt automatisk domstolskontrol. Ministeriet har angivet, at beslutningen efterfølgende *kan* prøves ved domstolen efter Grundlovens § 63, idet de klassificerede oplysninger, der indgår i vurderingen af, om der er tale om en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed dog ikke kan indgå (Lovforslaget s. 84). Det fremgår i den forbindelse af Lovforslaget, at der derfor vil være en risiko for, at retten vurderer, at de oplysninger, der er fremlagt under sagens behandling, ikke er tilstrækkelige til at vurdere, om f.eks. betingelserne for at foretage generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata er opfyldt.

Denne manglende transparens og manglende retslige eller parlamentarisk prøvelse udgør en risiko for – eller i hvert fald manglende indsigt i – om der sker indførelse af generel og udifferentieret logning på et unødvendigt/retsstridigt grundlag.

Ministeriets bemærkninger i Lovforslaget s. 84 giver anledning til bekymring for, at udgangspunktet bliver generel og udifferentieret logning, medmindre domstolen ved en sag anlagt af private med begrænset indsigt i grundlaget for vurderingen af "alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed" skulle komme frem til det modsatte. I så henseende kan målrettet logning iværksættes.

"Såfremt retten under en sag måtte komme frem til, at betingelserne for en generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata ikke er opfyldt, vil dette ikke være til hinder for, at den med lovforslaget foreslåede ordning for målrettet registrering og opbevaring af trafikdata iværksættes i muligt omfang, jf. pkt. 3.1.3.4."

Ministeriet angiver det også selv mere direkte i Lovforslagets s. 15:

"Målrettet registrering og opbevaring af trafikdata vil være udgangspunktet, når der ikke foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig."

Tilgangen synes at stride mod EU-domstolens afgørelse i La Quadrature (præmis 139) om, at

"en afgørelse, hvorved udbydere pålægges en logningsforpligtelse skal kunne gøres til genstand for "[...] en effektiv prøvelse enten ved en domstol eller en uafhængig administrativ enhed, der træffer bindende afgørelser."

med henblik på at kontrollere, om en af disse situationer foreligger, samt om de betingelser og garantier, der skal være fastsat, er overholdt”.

Danske Advokater anbefaler i den forbindelse, at der indføres krav om i) mandat fra Folketinget, og ii) domstolsprøvelse ved iværksættelse, eller iii) tilsyn fra en uafhængig administrativ myndighed.

Ad varighed

EU-domstolen har anført (præmis 139), at en La Quadrature ordning bør ”tidsmæssigt begrænses til det strengt nødvendige”. Ministeriet har fastlagt en periode på op til 1 år ad gangen, idet den konkrete varighed skal vurderes fra gang til gang, og kan reduceres, hvis truslen aftager. Perioden kan endvidere forlænges i op til 1 år ad gangen. Hvorvidt varigheden kan holdes til ”det strengt nødvendige” må i høj grad afhænge af Ministeriets administration heraf. Løbende 1-årige forlængelser, vil dog *ikke* være forenelig med EU-rettens forbud mod generel og udifferentieret logning.

Ad formålsforskydning

Der er ikke kongruens mellem det, der kan udløse en pligt til at foretage generel og udifferentieret logning (i.e. at Danmark *”står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig”*, jf. § 786 e), og det at der kan ske udlevering af de pågældende oplysninger for (i.e. *”hvis efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover eller en lovovertrædelse, som kan medføre strafforhøjelse efter straffelovens § 81 a”*, jf. § 781 a)

Dertil kommer, at det i forlængelse heraf foreslås, at oplysninger, der er registreret og opbevaret som følge af en pligt til generel og udifferentieret registrering og opbevaring, vil skulle opbevares i 1 år fra registreringstidspunktet, også efter overgangen til målrettet registrering og opbevaring (Lovforslaget s. 60). Oplysninger registreret og opbevaret som følge af en pligt til generel og udifferentieret registrering og opbevaring, der er indhentet af Politiet og anklagemyndigheden inden opbevaringsperioden for de pågældende oplysninger er udløbet, vil også efter udløbet af opbevaringsperioden kunne anvendes i efterforskningen og som bevis i straffesager.

Sådan formålsforskydning synes at være uforenelig med EU-retten, såvel som persondataretten, eks. GDPR art 5. Ministeriet kategoriserer da også selv dette som en ”væsentlig procesrisiko” (Lovforslaget s. 106).

Danske Advokater anbefaler, at formålsforskydningen slettes, og at de pågældende oplysninger tilsvarende slettes, eller ”vaskes” igennem kravene til målrettet logning, hvis en sådan er i kraft parallelt med den generelle og udifferentierede logning.

Målrettet logning

Ad geografisk afgrænset målrettet logning

Lovforslaget indebærer mulighed for målrettet geografisk logning efter § 786c, stk. 1 i 3x3 km's zoner, hvor:

1. antallet af *anmeldelser af lovovertrædelser begået i området, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover*, forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 eller 13, overtrædelser af straffelovens § 124, stk. 2, § 125, § 127, stk. 1, § 235, § 266 eller § 281, overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1-5, krænkelser eller overtrædelser som omfattet af § 781, stk. 2 eller 3, *udgør mindst 1,5 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 3 år*, eller
2. *antallet af beboere dømt for lovovertrædelser, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover*, forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 eller 13, overtrædelser af straffelovens § 124, stk. 2, § 125, § 127, stk. 1, § 235, § 266 eller § 281, overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1-5, krænkelser eller overtrædelser som omfattet af § 781, stk. 2 eller 3, eller som er dømt efter straffelovens § 81 a, *udgør mindst 1,5 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 3 år*.

Indledningsvis bemærkes det, at de opstillede krav vil kunne medføre logning af store persongrupper, der ikke har tilknytning til udførelse af grov kriminalitet. Områdernes fastlæggelse vil have afgørende betydning for, hvem der konkret rammes af logning.

Området for geografisk logning kan demografisk set være endog meget stort. Det er uklart, om Lovforslaget i den nuværende form indebærer, at logning kan ske med udgangspunkt i et nedslag i et konkret område, eks. den absolut yderligste del af Christiania. I givet fald vil det indebære, at der kan/skal logges i et større område - eksempelvis helt til Østerbro – eller om kravene om 1½ gangs overrepræsentation af dømte eller anmeldte lovovertrædelser skal være gældende for hele det omfattede område.

Endvidere vil tyndt befolkede områder risikere at kunne opfylde kravene uden at overskridelsen af landsgennemsnittet reelt er statistisk signifikant.

Danske Advokater anbefaler, at reglerne genovervejes med henblik på at sikre klare kriterier for, om et konkret nedslagspunkt med en overrepræsentation kan medføre geografisk logning i en 3x3 km radius, eller om sådan zone alene kan etableres, hvis kriterier er opfyldt for hele den fastlagte zone.

Området for den målrettede geografiske logning kan endvidere ved pålæg de facto udvides endnu mere. Det er tilfældet, idet *"afhængig af den konkrete forbindelse til grov kriminalitet kan det udtrækkes f.eks. til en hel bydel eller en*

landsdel" (Lovforslaget s. 44). Ligesom samtidige zoner på 3x3 km hurtigt kan udstrækkes til det meste af København.

Derudover er der markante praktiske udfordringer for teleudbyderne med at indramme den pågældende zone. Det er tilfældet, idet antennernes (cellernes) rækkevidde udbredes i "cirkler", således at området i realiteten vil blive meget større. Ministeriet anerkender da også *"at det ikke er muligt at frasortere data inden for de enkelte cellers rækkevidde, som stammer fra telefoner, der reelt har befundet sig uden for de udpegede områder"* (Lovforslagets s. 52).

Det fremgår imidlertid af Lovforslaget, at:

"Er dette tilfældet, vil de oplysninger, der registreres og opbevares, være omfattet af den målrettede geografiske registrering og opbevaring. Det betyder, at Politiet og anklagemyndigheden vil kunne få adgang til disse trafikdata, og at disse oplysninger på samme vis som øvrige oplysninger, der registreres og opbevares som følge af en af de foreslåede registrerings- og opbevaringspligter, kan anvendes i efterforskninger og som bevis i straffesager" (s. 52)

Sådan formålsforskydning vil også være problematisk i henhold til EU-domstolens krav om, at relatere logningen til det "strengt nødvendige", ligesom det kan være persondataretligt problematisk i medfør af GDPR, art. 5.

Efter § 786c, stk. 2 kan der også iværksættes målrettet logning af særligt sikringskritiske områder, såsom kongehusets residenser, Christiansborg Slot, statsministerboligen Marienborg, ambassader, politiets ejendomme, kriminalforsorgens institutioner, bro-, tunnel- og færgeforbindelser, trafikknudepunkter og større indfaldsveje, grænseovergange, busterminaler, fjernbanestationer, stationer på bybaner, militære områder, kolonne 3-virksomheder og offentligt godkendte flyvepladser.

Samlet efterlader det en risiko for, at det meste af København, Aarhus og Odense kan blive underlagt målrettet logning. Hvilket efterlader den risiko, at alternativet til den generelle og udifferentierede logning er "generel og udifferentieret" logning af store dele af Danmark.

Oversigten over de pågældende geografiske områder vil ikke være offentlig, men det enkelte påbud vil dog være genstand for domstolsprøvelse.

Danske Advokater anbefaler, at det præciseres, at domstolene i deres prøvelse kan lade verserende påbud indgå, herunder om det pågældende påbud alene *eller* i sammenhæng med verserende påbud, går udover hvad der kan indeholdes indenfor kravene til målrettet logning, henholdsvis forbuddet om generel og udifferentieret logning.

Ad personafgrænset målrettet logning

Danske Advokater anser generelt tilgangen med den personafgrænsede målrettede logning for positiv for at sikre en nærmere forbindelse, i det mindste indirekte, til grov kriminalitet.

Danske Advokater anbefaler, at det præciseres, hvad der forstås ved "grov kriminalitet". Hvor der er tale om logning af konkrete straffede personer, bør tærsklen for logning relateres til den konkrete straf, idet der ved nogle overtrædelser af gode grunde er vide rammer for strafudmålingen.

Lovforslaget introducerer endvidere en øget varighed af registreringspligt for de pågældende. Perioden kan, afhængig af overtrædelsens karakter baseret på strafferammen, strækkes fra 3 til 10 år. Det rejser umiddelbart overvejelser omkring, hvorvidt en sådan tilgang er i overensstemmelse med afsoneres grundlæggende rettigheder. Det ligger udenfor DITA's kompetencer at tage stilling til foreneligheden heraf, men DITA og Danske Advokater støtter Ministeriets høring af synspunkter på området fra relevante organisationer med kompetencer indenfor området.

Edition

Danske Advokater støtter, at reglerne for udlevering af indsamlede og opbevarede logningsdata i høj grad sidestilles med indgreb i meddelelshemmeligheden, såvel som for edition, jf. § 806, stk. 10.

Udbyderbegrebet

Lovforslaget introducerer et nyt udbyderbegreb under logningsreglerne, således at reglerne om målrettet logning alene gælder for *"udbydere, som med et kommercielt formål udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester som sin hovedydelse eller som en ikke-accessorisk del af virksomheden"*, jf. § eks. 786 b. Hermed undtages de virksomheder, der har givet anledning til diskussioner omkring logningsforpligtelsen for campingpladser, hotel og konferencefaciliteter og udbydere af wifi hotspot. Det nye udbyderbegreb svarer reelt til begrebet "erhvervsmæssige udbydere", som defineret i teleloven.

Det brede udbyderbegreb *"udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester"*, der også omfatter udbydere såsom campingpladser, hotel og konferencefaciliteter og udbydere af wifi hotspot finder imidlertid stadig anvendelse for så vidt angår den generelle og udifferentierede logning ved "alvorlig trussel" mod den nationale sikkerhed, jf. § 786 e.

Det nye udbyderbegreb sonderer ikke mellem udbud af teleydelser på henholdsvis engros- og detailbasis. De gældende logningsregler har udbydere til slutbrugere som pligtssubjekt. Ved ikke at tage dette led med i afgrænsningen spredes forpligtelsen ud på en række aktører, som ikke har kundeforhold og dublerer dermed reelt forpligtelsen til flere teleselskaber.

I Lovforslaget er det, som i dag, ganske vist anført, at "*hvis de omfattede oplysninger kan registreres af flere udbydere, skal oplysningerne registreres og opbevares af mindst én af udbyderne*", men for at denne begrænsning skal kunne bruges, vil det kræve, at der imellem operatørerne kan træffes aftaler.

Dertil kommer, at der ikke, som i de nuværende logningsregler, omtales muligheden for outsourcing til eksempelvis en netoperatør (MNO) således, at tjenesteudbydere (service providere) ikke forpligtes til at etablere egne funktioner, hvad de i mange henseender ikke vil være i stand til.

Endelig er det med til at skabe forvirring, at det anføres, at "*anmodning om adgang til registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger vil efter den foreslåede bestemmelse skulle rettes til den dataansvarlige udbyder*". Danske Advokater formoder, at der herved sigtes til den registrerende udbyder.

Lovforslaget lægger op til, at de relevante udbydere skal iværksætte omfattende tekniske og praktiske foranstaltninger, som Ministeriet har anslået til 206 mio. kr. i omstillingsomkostninger og 107 mio. kr. i årlige administrationsomkostninger for udbyderne og tilsvarende ca. 200 mio. kr. for myndighederne.

Udbyderne får adgang til væsentlige persondata for at kunne iværksætte målrettet logning af personer, såvel som geografiske områder. Det er tale om oplysninger om enkeltpersoners strafbare forhold eller relationer til strafbare personer. Det er uklart, hvordan det praktisk kan/skal håndteres hos udbyderne. Dette bør overvejes særdeles grundigt, idet der er tale om potentielle databaser, der udgør en art strafferegister for personer med grove straffe. Sådanne databaser, som må anses for særligt fortrolige og genstand for øget sikkerhed skal herefter håndteres af private virksomheder.

Ministeriet udstrækker udbyderbegrebet til det yderste ved at lade alt fra netværksejere til campingpladser og hoteller være omfattet.

Størstedelen af udbyderne ligger imidlertid i den store mellemgruppe af udbydere med elektroniske kommunikationstjenester som sit hovederhverv, men med en begrænset størrelse. I Danmark er der en omfattende mængde af udbydere i SMV-størrelsen, såvel som internationale aktører med et salgskontor i Danmark. Der er måske tale om anslået mellem 50-100 udbydere. Der lægges op til, at de på samme måde skal håndtere disse persondata, sikkerheden heromkring og opdateringen heraf. Det forudsætter et højt sikkerhedsniveau, systemer og en organisation i et omfang, der ikke forefindes hos de fleste udbydere i dag. Risici i den forbindelse omfatter sikkerhedsrisici for de pågældende persondata, såvel som et fravalg af at være på det danske marked, og deraf mangel på innovation og konkurrence på markedet.

I dag skal de udbydere, der håndterer logningsdata også sikkerhedsgodkendes. Det er PET, der foretager sikkerhedsgodkendelsen. I praksis kan sådan sikkerhedsgodkendelse kun ske af dansk bosiddende personer. Varigheden af processen for at opnå sikkerhedsgodkendelse er uklar, men perioden anslås i praksis til at udgøre mellem til 3-12 måneder.

I dag håndteres dette ofte ved at outsource det sikkerhedsgodkendte kontaktpunkt, eller ved at PET meddeler, at sådan sikkerhedsgodkendelse først sker, hvis der anmodes om indgreb i meddelelsen. Det sidste giver ikke mening, men er omvendt ofte forekommende i praksis. Det er også en tilgang, der reflekterer, at det i praksis alene er netværksejerne, og/eller de helt store udbydere, der modtager kendelser om indgreb i meddelelseshemmeligheden fra politiet, herunder idet netværksejerne vil have adgang til de fleste (om ikke alle) data.

Danske Advokater anbefaler, at udbyderbegrebet for al logning (målrettet såvel som generel) begrænses yderligere til kun at gælde for de udbydere, der udbyder til slutbrugere (eller anden tilsvarende begrænsning, som sikrer mod dublering af forpligtelserne), og at det yderligere kvalificeres til at angå udbydere af en særlig størrelse (eks. baseret på antal abonnenter), og at der endvidere gives mulighed for outsourcing af logningsforpligtelsen, herunder det døgnbetjente kontaktpunkt.

Danske Advokater anbefaler, at det overvejes meget grundigt, hvordan og i hvilket omfang udbyderne får kendskab og adgang til baggrunden for den målrettede logning ud fra et persondataretligt og informationssikkerhedsmæssigt perspektiv.

Danske Advokater anbefaler, at processen for sikkerhedsgodkendelse af de relevante medarbejdere effektiviseres i tid og proces. Endeligt anbefales det, processens transparens øges i det omfang det sikkerhedsmæssigt tillades.

Systemtekniske udfordringer

Ministeriet anslår, at myndighedernes omstilling til målrettet logning kræver udvikling af it-mæssig understøttelse.

Omstillingen forudsætter videre en analyse af it-systemer på tværs af flere myndigheder, der først vil foreligge i 2023. Først herefter vil Rigspolitiet kunne skønne, hvordan og hvornår sådan it-understøttelse kan være klar (Lovforslaget s. 53).

I den mellemliggende periode, hvilket som absolut minimum må blive 1 år før *”Rigspolitiets it-løsning m.v. er etableret og klar til at blive sat i drift – vil [Ministeriet] kunne fastsætte nærmere regler om registrering og opbevaring af trafikdata for så vidt angår den foreslåede ordning med målrettet personbestemt registrering og opbevaring af trafikdata. Det forudsættes, at bemyndigelsen udnyttes til at fastsætte regler om bl.a. politiets adgang til at pålægge registrering og opbevaring af trafikdata baseret på politiets konkrete anmodninger. Der lægges i den forbindelse ikke op til at bemyndige justitsministeren til at fastsætte andre betingelser for den målrettede registrering og opbevaring af trafikdata end dem, som fremgår af de foreslåede §§ 786 b og 786 d i retsplejeloven”*, (Lovforslagets side 53).

Der er således lagt op til at introducere en logningsordning, der tilsyneladende har været på vej i mere end 10 år, jf. de løbende historiske revisioner, som fremlægges som lovforslag i november og påtænkes (haste) behandlet til ikrafttrædelse 1. januar, men som først kan iværksættes i praksis minimum 1 år efter ikrafttrædelsen. Etablering af målrettet logning indebærer væsentlige praktiske udfordringer, behandling af personoplysninger, sikkerhedsmæssige risici og i øvrigt under en ramme, der berører borgernes grundlæggende rettigheder. I det lys, virker det påfaldende, at nye regler skal hastes igennem, for kun at blive erstattet af en praktisk overgangsordning af en længere varighed, hvor hverken myndigheder eller udbydere er klar til at overholde reglerne. Ministeriet anfører selv:

”Det bemærkes, at udmøntningen af de foreslåede regler om målrettet personbestemt og geografisk registrering og opbevaring vil være forbundet med en risiko for eventuelle fejl enten i form af, at der registreres og opbevares oplysninger om personer eller områder, der ikke er omfattet af den foreslåede ordning, eller i form af, at der ikke registreres oplysninger for alle personer eller områder, der er omfattet af ordningen. Det skyldes bl.a., at udmøntningen vil være afhængig af en række ældre it-systemer og overbygninger herpå. Der vil også være risiko for fejl i overgangsperioden, hvor der vil være tale om at udmønte reglerne i en manuel løsning.”
(Lovforslaget s. 53)

Dette er endvidere kun de systemtekniske udfordringer, som Lovforslaget rejser på myndighedssiden.

Der er lige så store, hvis ikke flere, tekniske implementeringsbehov og udfordringer på udbydersiden. I den mellemliggende periode, vil udbyderne tilsvarende skulle håndtere at modtage oplysninger fra myndighederne og udlevere oplysninger på en midlertidig manuel måde. Dette virker hverken sikkert eller proportionelt i forhold til at varetage borgernes personoplysninger og iagttage deres grundlæggende rettigheder til privatliv på en proportionel og sikker måde.

* * *

Som anført i indledningen finder Danske Advokater, at arbejdet med ændringen af logningsreglerne meget værdifuldt, og Danske Advokater håber, at Ministeriet finder dette høringsnotat brugbart for at arbejde yderligere med revisionen af Lovforslaget. Danske Advokater, herunder vores fagudvalg for it-ret, stiller i den forbindelse gerne op i forhold til en uddybning af elementerne i høringssvaret.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater

Herunder fremgår en ikke udtømmende liste over Danske Advokaters anbefaling:

Danske Advokater anbefaler, at der ved beslutning om at overgå til/fastholde generel og udifferentieret logning indføres krav om i) mandat fra Folketinget, og ii) domstolsprøvelse ved iværksættelse, eller iii) tilsyn fra en uafhængig administrativ myndighed.

Danske Advokater anbefaler, at formålsforskydningen slettes, og at de pågældende oplysninger tilsvarende slettes, eller "vaskes" igennem kravene til målrettet logning, hvis en sådan er i kraft parallelt med den generelle og udifferentierede logning.

Danske Advokater anbefaler, at reglerne genovervejes med henblik på at sikre klare kriterier for, om et konkret nedslagspunkt med en overrepræsentation kan medføre geografisk logning i en 3x3 km radius, eller om sådan zone alene kan etableres, hvis kriterier er opfyldt for hele den fastlagte zone.

Danske Advokater anbefaler, at det præciseres, at domstolene i deres prøvelse kan lade verserende påbud indgå, herunder om det pågældende påbud alene *eller* i sammenhæng med verserende påbud, går udover hvad der kan indeholdes indenfor kravene til målrettet logning, henholdsvis forbuddet om generel og udifferentieret logning.

Danske Advokater anbefaler, at det præciseres, hvad der forstås ved "grov kriminalitet". Hvor der er tale om logning af konkrete straffede personer, bør tærsklen for logning relateres til den konkrete straf, idet der ved nogle overtrædelser af gode grunde er vide rammer for strafudmålingen.

Danske Advokater anbefaler, at udbyderbegrebet for al logning (målrettet såvel som generel) begrænses yderligere til kun at gælde for de udbydere, der udbyder til slutbrugere (eller anden tilsvarende begrænsning, som sikrer mod dublering af forpligtelserne), og at det yderligere kvalificeres til at angå udbydere af en særlig størrelse (eks. baseret på antal abonnenter), og at der endvidere gives mulighed for outsourcing af logningsforpligtelsen, herunder det døgnbetjente kontaktpunkt.

Danske Advokater anbefaler, at det overvejes meget grundigt, hvordan og i hvilket omfang udbyderne får kendskab og adgang til baggrunden for den målrettede logning ud fra et persondataretligt og informationssikkerhedsmæssigt perspektiv.

Danske Advokater anbefaler, at processen for sikkerhedsgodkendelse af de relevante medarbejdere effektiviseres i tid og proces. Endeligt anbefales det, processens transparens øges i det omfang det sikkerhedsmæssigt tillades.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: sikkerhed2@jm.dk, betu@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlo@danseadvokater.dk
www.danseadvokater.dk

21. februar 2022
Dok.nr. D-2022-005965

Danske Advokaters bemærkninger til logningsbekendtgørelser

Den 9. februar 2022 fremsendte Justitsministeriet udkast til 3 bekendtgørelser om

- generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata
- opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger
- om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet i høring.

Danske Advokater har den 27. oktober 2021 fremsendt høringssvar inkl. høringsnotat vedr. udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.).

For så vidt angår bemærkninger til de tre bekendtgørelser henviser vi til vores bemærkninger af den 27. oktober 2021, men helt overordnet skal vi understrege, at Justitsministeriet selv fremhæver, at forslaget indebærer en "væsentlig procesrisiko". Det er betænkeligt, at der fremsættes forslag, hvor man med åbne øjne erkender, at det med meget stor sandsynlighed krænker telebrugeres grundlæggende rettigheder, der er sikret af EU-retten.

Helt grundlæggende går vores advarsel på, at vi risikerer at få et disproportionalt "overvågningssamfund" – særligt i de større byer. Det skyldes, at forslaget indebærer, at undtagelsen om generel og udifferentieret logning gøres til hovedreglen.

Sagt på jævnt dansk, så kommer staten til at fiske med trawl i stedet for fiskestang. Det giver selvsagt et tab af personlig frihed og retssikkerhed. Derfor opfordrer vi til, at balancen i forslaget genovervejes, ligesom det naturligvis bør sikres, at overvågningen i Danmark er lovmedholdelig også med EU-retten.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater

From: Kaare Friis Petersen <k.petersen@horesta.dk>
Sent: 21-02-2022 14:34:26 (UTC +02)
To: Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: Høringssvar - Deres sagsnr. 2021-10-0758 - #SAG# 2021-0607_3#

Til

Justitsministeriet

Høringssvar – Deres sagsnr. 2021-10-0758 - Udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

HORESTA skal hermed afgive høringssvar over ovennævnte udkast til bekendtgørelse.

HORESTA skal indledningsvis henvise til vores høringssvar af den 25. okt. 2021 vedr. lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logging) m.v.). I dette høringssvar fremhævede vi det positive i, at man i 2014 afskaffede den såkaldte sessionslogging og vi opfordrede til, at man også afskaffer den resterende del af logningsbestemmelsernes, nemlig reglerne i logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, i alt fald for så vidt angår hotel-, restaurations og turismebranchen.

Med udkastet til ovennævnte bekendtgørelse ser det nu ud til, at man i stedet genindfører dele af den ellers i 2014 afskaffede sessionslogging. Således fremgår det af udkastets § 4, nr. 2, at udbydere af internet skal registrere følgende:

”Den brugeridentitet og det telefonnummer, som er tildelt kommunikationer, der indgår i et offentligt elektronisk kommunikationsnet. Ved brugeridentitet forstås de identificerende oplysninger, som udbyderen tildeler slutbrugeren under adgangen til internettet, herunder internetprotokol-adresse, eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger”

Det fremgår således, at der skal registreres ”eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger”. Oplysninger om registrering af bl.a. portnummer er således en genindførsel af dele af reglerne før 2014, hvilket HORESTA ikke kan bifalde. Derudover er det uklart, hvad der menes med *eventuelt* portnummer, ligesom det er uklart, hvad der menes med ”andre identificerende oplysninger”, hvad er det for oplysninger, der konkret tænkes på her?

HORESTA forstår det sådan, at denne forpligtelse *også* vil omfatte virksomheder indenfor hotel- og restaurationsbranchen, idet den begrænsning af udbyderbegrebet, jf. beskrivelsen af ”kommercielle internetudbydere”, sådan som den er beskrevet i Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, se særligt afsnit 3.1.3.1, alene omfatter oplysninger, som indhentes med hjemmel i retsplejelovens § 786 a og b, mens oplysningerne, som skal hentes i henhold til den bekendtgørelse, som her er i høring, indhentes efter retsplejelovens § 786 f, som vedrører udbydere generelt og ikke alene kommercielle udbydere.

HORESTA kan således ikke – af de grunde som er anført her og i ovennævnte høringssvar af den 25. okt. 2021 – bifalde de foreslåede regler i udkastet til bekendtgørelse. Dertil kommer,

at det ikke kan afvises, at registrering af de anførte yderligere oplysninger vil medføre en yderligere udgift også for vores medlemmer.

HORESTA skal således foreslå, at de anførte forpligtelser, særligt registreringen af internetprotokol-adresse, eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger udgår, eller at denne forpligtelse alene begrænses til at omfatte kommercielle internetudbydere.
Med venlig hilsen

Kaare Friis Petersen
Erhvervsjuridisk chef

HORESTA

Vodroffsvej 32 • DK-1900 Frederiksberg C • T +45 35 24 80 80 • D +45 35 24 80 04 • M +45 22 11 88 47 •
www.horesta.dk

Vil du vide mere om overenskomsten?

HORESTA afholder kurser i både hoved- og elev-overenskomsten mellem HORESTA Arbejdsgiver og 3F.
Tilmed dig i dag!

HORESTA

From: Pia Saxild <PS@fbr.dk>
Sent: 22-02-2022 09:34:59 (UTC +02)
To: £Sikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Sagsnummer 2021-10-0758

Forbrugerrådet Tænk vurderer, at denne konkrete høring ligger uden for vores for tiden prioriterede arbejdsområder og vil derfor undlade at forholde os hertil. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte. For en god ordens skyld skal det understreges, at Forbrugerrådet Tænk stadig er interesseret i at modtage høringer inden for området.

Med venlig hilsen

Anette Høyrup

CHEFJURIST

T +45 7741 7741

W taenk.dk

Forbrugerrådet Tænk

Ryesgade 3A, 2. th. | 2200 Kbh. N

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 9. februar 2022 13:31

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Sikkerhedskontor I

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@OestreLandsret.dk>
Sent: 22-02-2022 16:03:05 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>; Bestyrelsen Dommerforeningen <df_best@OestreLandsret.dk>
Cc: Gitte Lene Pedersen <GLP@domstol.dk>
Subject: høring over "logningsbekendtgørelser".

Justitsministeriet Sikkerhedskontor II

Ved mail af 9. februar 2022 har Justitsministeriet hørt Dommerforeningen over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

Det fremgår, at bekendtgørelserne er tekniske udmøntninger af de regler, der søges gennemført ved det forslag til ændring af retsplejelovens § 786 e, f og g, som for tiden er til behandling i Folketinget. Bekendtgørelserne ses i vidt omfang at svare til det, der er forudsat i bemærkningerne til lovforslaget.

Det fremgår af lovforslaget til ændring af retsplejeloven, at der "vurderes at være en væsentlig procesrisiko forbundet med, at der i lovforslaget lægges op til, at politiet og anklagemyndigheden vil kunne få adgang til trafikdata, der er registreret og opbevaret generelt og udifferentieret med henblik på at beskytte den nationale sikkerhed, til brug for politiets og anklagemyndighedens bekæmpelse af grov kriminalitet".

Da den endelige afgørelse herom henhører under domstolene, fandt Dommerforeningen ikke at burde udtale sig om det oprindelige lovudkast.

Da bekendtgørelserne i vidt omfang ses at svare til det, der er forudsat i bemærkningerne til lovudkastet (nu lovforslaget), giver de heller ikke Dommerforeningen anledning til at udtale sig.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg

Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening
Direkte: + 45 99 68 65 01/ + 45 21 66 18 49

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**

From: Jakob Willer <jw@teleindu.dk>
Sent: 22-02-2022 15:00:01 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner
<betu@jm.dk>
Cc: Erhvervsstyrelsen <erst@erst.dk>
Subject: Høringssvar logning 2021-10-0758

Hermed fremsendes høringssvar fra DI Digital, IT-Branchen, Dansk Erhverv og Teleindustrien vedrørende udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (sagsnr. 2021-10-0758)

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien
Mobil 20102365
E-mail jw@teleindu.dk

**TELE
INDUSTRIEN**

teleselskabernes
branchesamarbejde

Digital

IT-BRANCHEN

DANSK
ERHVERV

Til Justitsministeriet

Sendt pr. mail til sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk

c.c. Erhvervsstyrelsen, Privacy-kontoret erst@erst.dk

22. februar 2022

Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (sagsnr. 2021-10-0758)

Ved brev af 9. februar 2022 har Justitsministeriet sendt udkast til tre bekendtgørelser om logning af teledata i høring (sagsnr. 2021-10-0758). På vegne af Teleindustrien, DI Digital, Dansk Erhverv og IT-Branchen (herefter "høringsparterne") skal vi hermed fremkomme med vores bemærkninger:

1. Pligtsubjektet for bekendtgørelserne - § 1 i alle bekendtgørelser

Udkastene til bekendtgørelser angiver alle i § 1, at de finder anvendelse på *udbydere* som defineret i telelovens 2, stk. 1, nr. 1.

Ifølge telelovens § 2, stk. 1, nr. 1 forstås ved en udbyder

"Den, som med et kommercielt formål stiller produkter, elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester omfattet af denne lov til rådighed for andre."

Definitionen af udbyder i teleloven henviser bl.a. til termen *elektroniske kommunikationsnet*, der ifølge telelovens § 2, stk. 1, nr. 2 skal forstås som

"Transmissionssystemer, uanset om de bygger på en permanent infrastruktur eller centraliseret administrationskapacitet, og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, der ikke er aktive, som gør det muligt at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler, herunder satellitnet, jordbaserede fastnet (kredsløbs- og pakkekoblede, herunder i internettet) og mobilnet, elkabelsystemer, i det omfang de anvendes til transmission af signaler, net, som anvendes til

radio- og tv-spredning, og kabel-tv-net, uanset hvilken type information der overføres.”

Bekendtgørelsesudkastenes henvisning til teleloven kan læses således, at enhver der stiller infrastruktur til rådighed for et andet selskabs tjenester mv. vil være forpligtet til at foretage logning af oplysninger i henhold til bekendtgørelserne. Dette uanset, at den der stiller infrastrukturen til rådighed – uanset hvilke tiltag der gøres – ikke har teknisk mulighed for at se eller registrere de oplysninger, som skal logges efter bekendtgørelserne.

Under høringen af lovforslaget, der blev fremsat som L 93, gjorde TI ved høringssvar af 25. oktober 2021 opmærksom på, at lovforslaget indeholdt en uhensigtsmæssig beskrivelse af pligtsubjektet og opfordrede derfor til, at registreringspligten skulle påhvile den udbyder, som producerer tjenesten, der genererer de logningspligtige oplysninger (den tjenesteproducerende udbyder). Som angivet vil det normalt være netværksoperatøren (forstået som henholdsvis mobilnetværksoperatører, fastnettelefonoperatører med egne centraler og udbydere, som er tildelt IP-adresser hos RIPE), mens aktører, som alene udbyder elektroniske kommunikationsnet, der ikke genererer registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger, ikke vil være pligtsubjekt.

TI's høringssvar fik Justitsministeriet til at justere ordlyden i det fremsatte lovforslag L93, således at det på side 74 og 102 fremgår, at anmodningen om adgang til registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger skal rettes til den tjenesteproducerende udbyder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 5.A. i TI's høringssvar af 25. oktober 2021.

For at bringe bekendtgørelserne i overensstemmelse med lovforslaget og det, der rent teknisk er muligt, foreslås bekendtgørelsernes § 1 (for den ene bekendtgørelse denne indledning) ændret til følgende:

”Denne bekendtgørelse finder anvendelse på udbydere som forstået i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske kommunikationsnet- og tjenester, der producerer tjenester på et elektronisk kommunikationsnet (tjenesteproducerende udbydere)”

2. Udkast til Bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata

2.1 Fodnote om logningsdirektivet

Fodnote 1 bør slettes, idet fodnoten henviser til logningsdirektivet (2006/24/EF). EU-domstolen har i 2014 afgjort, at logningsdirektivet er ugyldigt fra den dag, hvor det trådte i kraft. Se herom pressemeddelelse fra Domstolen:

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2014-04/cp140054en.pdf>

Det fremgår også af EUR-LEX, at direktivet ikke længere er i kraft, og at direktivets gyldighed ophørte den 3. maj 2006 (på ikrafttrædelsesdagen):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:32006L0024>

2.2 Generel logning af trafikdata om telefoni - § 5

Det er høringsparternes forståelse, at udkast til regler om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata er en videreførelse af reglerne i den nuværende logningsbekendtgørelse, og at selskaberne for efterlevelse af de nye regler vil skulle fortsætte den praksis, som allerede er etableret.

I relation til de foreslåede regler bemærkes det, at kundedata ikke er trafikdata, og at "navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger" derfor ikke bør nævnes i bekendtgørelsen. Kundedata registreres i øvrigt kun i (detail)udbydernes administrative systemer hhv. i 118-databasen, og der er ikke reelt behov for at fastsætte krav om logning af kundedata.

2.3 – Lokaliseringsdata for internetadgang/datakommunikation (MMS)

Høringsparterne anmoder om, at det præciseres til den foreslåede § 5, nr. 6, at der ikke stilles krav om logning af lokaliseringsdata/celle-ID ved MMS-kommunikation, idet MMS sendes via datatrafik, og at der således ikke teknisk kan ske en isoleret logning af celle-ID ved MMS-kommunikation. Dette er samme situation og praksis som efter den nuværende logningsbekendtgørelse.

2.4 – EMS

"EMS" er nævnt i den foreslåede § 5 – og også i § 4 i den nuværende logningsbekendtgørelse. Om "EMS" fremgår følgende af Justitsministeriets vejledning til den nuværende logningsbekendtgørelse:

"2.1.4. Særligt vedr. EMS

Det følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF, at medlemslandene skal fastsætte krav om registrering af oplysninger om EMS.

Der er i overensstemmelse hermed medtaget et sådant krav i bekendtgørelsen.

EMS genereres eller behandles imidlertid ikke nødvendigvis i et net. Det skyldes, at EMS udgør en software-funktion i en mobiltelefon. Denne software fortolker under særlige omstændigheder data i en SMS. Det kan f.eks. være en såkaldt »smiley« eller en simpel ringetone. EMS-trafik vil derfor blot optræde som overføring af helt almindelige SMS'er. EMS er således ikke selvstændig kommunikation, men derimod egentligt indhold i en SMS.

I det omfang der er tale om egentlige indholdsoplysninger, vil udbyderne ikke skulle registrere oplysninger om EMS."

Høringsparterne bemærker hertil, at logningsdirektivet fra 2006, som ikke længere er i kraft, indeholder en forældet terminologi.

Teleudbyderne logger i dag ikke "EMS-trafik", og de nuværende regler om logning af EMS er reelt uden betydning. TI anbefaler derfor, at EMS ikke omtales i de nye logningsregler.

2.5 Logning af e-mailadresser - § 6

Den foreslåede § 6 indeholder en afvigelse fra den gældende bestemmelse i § 6, stk. 1 i den nuværende logningsbekendtgørelse om logning af e-mailadresser for udbydere "egne e-mail-tjenester". I den foreslåede § 6 henvises således tilbage til § 5 i udkastet til ny bekendtgørelse om generel logning af trafikdata for telefonitjenester. I den gældende bestemmelse om logning af e-mailadresser henvises derimod tilbage til § 5 i den nuværende logningsbekendtgørelse som omhandler registrering af brugeridentitet ved en slutbrusers brug af internettet.

Henvisningen fra den foreslåede § 6 om e-mailadresser til § 5 om telefonitjenester giver ingen mening, idet e-mailtjenester og telefonitjenester ikke udbydes i sammenhæng.

Den foreslåede § 6 om e-mailadresser bør ændres til at henvise til § 4 i den parallelle nye bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrusers adgang til internettet, som viderefører § 5 i den nuværende logningsbekendtgørelse.

Høringsparterne henviser desuden til TI's bemærkninger i høringsnotatet om, at krav om registrering af e-mailadresser helt bør udgå (se pkt. 5.C.4 i TI's hørings svar til lovudkastet).

2.6 Logning af brugeridentitet ifm. internettelefonitjenester - § 7

Den foreslåede § 7 gengiver § 6, stk. 2 i den nuværende logningsbekendtgørelse om logning af brugeridentitet mv. for "udbyderens egne internettelefoni-tjenester".

Høringsparterne vil nedenfor redegøre for, at bestemmelsen i den gældende § 6, stk. 2 er tom for selvstændigt indhold, og Høringsparterne anmoder på den baggrund om, at den foreslåede § 7 i den nye bekendtgørelse om generel logning udgår.

§ 6, stk. 2 om "udbyderens egne internettelefonitjenester" i den nuværende logningsbekendtgørelse henviser tilbage til § 5 i den nuværende logningsbekendtgørelse om registrering af brugeridentitet ved en slutbrusers brug af internettet:

"[§ 6] Stk. 2. For så vidt angår oplysninger om kommunikation foretaget ved brug af udbyderens egne internettelefoni-tjenester, skal de i § 5, stk. 1, nævnte oplysninger registreres".

Om § 6 i den nuværende logningsbekendtgørelse, fremgår følgende af Justitsministeriets vejledning: *"Den terminologi, der anvendes i bekendtgørelsen vedrørende oplysninger om udbydernes egne tjenester, svarer til EU-direktivets."* Høringsparterne bemærker hertil, at logningsdirektivet fra 2006, som ikke længere er i kraft, indeholder en forældet terminologi.

"Udbyderens egne internettelefoni-tjenester" er hidtil af telebranchen blevet forstået som IP-telefonitjenester. IP-telefoni adskiller sig ikke fra fastnettelefoni og mobiltelefoni, bortset fra at IP-telefoni forudsætter, at kunden har adgang til en internetforbindelse. Logning af trafikdata om udbydernes "egne internettelefoni-tjenester" sker derfor i dag efter reglen i § 4 i den nuværende logningsbekendtgørelse (§ 5 i udkastet til ny bekendtgørelse).

Høringsparterne bemærker desuden, at "brugeridentiteten" for telefonitjenester, herunder IP-telefonitjenester, udgøres af telefonnummeret (A-nummeret) for slutbrugeren, som kalder op. Reglen i § 6, stk. 2 i den nuværende logningsbekendtgørelse om logning af brugeridentiteten for "udbyderens egne internettelefonitjenester" må derfor forstås i overensstemmelse hermed. Idet telefonnummeret (A-nummeret) også registreres efter reglen i § 4 i den nuværende logningsbekendtgørelse om generel logning af trafikdata for telefonitjenester har den gældende § 6, stk. 2 således ikke et selvstændigt indhold.

Høringsparterne er opmærksom på, at den forældede regel i § 6, stk. 2 i den nuværende logningsbekendtgørelse om "udbyderens egne internettelefonitjenester" er gengivet flere steder i det fremsatte lovforslag L 93 (side 20, 77 og 93). Der er tale om tilføjelse af tekst i lovforslaget, som ikke indgik i høringen over lovudkastet. Hvis teksten havde indgået i lovudkastet, ville TI have gjort opmærksom på uhensigtsmæssigheden.

Høringsparterne anmoder på denne baggrund om, at den foreslåede § 7 i udkastet til ny bekendtgørelse om generel logning udgår.

3. Udkast til Bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

3.1 IP-adresser

Den nye bekendtgørelse om generel logning af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet omfatter i hovedsagen registrering af brugeridentitet ifm. internetadgang i form af IP-adresser (kilde-IP-adresser), og det kan forventes, at bekendtgørelsen i daglig tale vil blive kaldt "IP-adresse-bekendtgørelsen" eller "logningsbekendtgørelsen om IP-adresser". Høringsparterne foreslår derfor, at der tilføjes en forklarende parentes i overskriften: "(IP-adresser mv.)"

3.2 Dataretention

Høringsparterne anmoder om, at det – i lighed med § 1 i den nuværende logningsbekendtgørelse og i lighed med § 4 i udkastet til ny bekendtgørelse om generel logning af trafikdata – tilføjes til den nye bekendtgørelse om generel logning af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet, at logningspligten vedrører data, der "genereres eller behandles i udbydernes net" (jf. princippet om dataretention).

3.3 Den foreslåede § 4 om logning af brugeridentitet ifm. internetadgang

Den foreslåede § 4 gentager de uklarheder og den mangel på sammenhæng til virkeligheden, som også findes i § 5 i den nuværende logningsbekendtgørelse.

TI har allerede i notat af 28. februar 2020 til Justitsministeriet anbefalet en præcisering af uklarhederne i den gældende § 5, og i notatet pkt. 3.3 skriver TI følgende:

3.3. Forslag til præcisering af logningsbekendtgørelsens regel om logning af brugeridentitet (IP)

TI anbefaler en præcisering af § 5 i logningsbekendtgørelsen om logning af brugeridentitet for internetbrugere. Baggrunden for forslaget er følgende:

§ 5 i den gældende logningsbekendtgørelse om, hvilke trafikdata og identifikationsdata, der skal logges, for så vidt angår internetadgangstjenester, er noget uklar.

Både § 5, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 i logningsbekendtgørelsen omtaler således "brugeridentiteten" for en brugers adgang til internettet. I § 5, stk. 1, nr. 2 omtales desuden "telefonnummer". I Justitsministeriets oprindelige vejledning til logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1 er det forklaret, at kravene i § 5, stk. 1 omfatter både den tildelte IP-adresse (kilde) samt telefonnummer eller "kundenummer", som identificerer kunden overfor udbyderen.

Det må lægges til grund, at § 5, stk. 1, nr. 1 vedrører krav om logning af IP-adresse inkl. eventuelt portnummer (kilde), som identificerer en slutbrugers adgang til en internet tjeneste; og at § 5, stk. 1, nr. 2 vedrører krav om logning af mobiltelefonnummer eller tilsvarende identifikationsnummer for den anvendte bredbåndsforbindelse (fx kredsløbsnummer), som har været benyttet til internetadgang. Kundenummer – som nævnt i den gamle vejledning – ses derimod ikke at være relevant.

Desuden omtaler § 5, stk. 1, nr. 4 i logningsbekendtgørelsen "tidspunktet for kommunikationens start og afslutning". Det må lægges til grund, at § 5, stk. 1, nr. 4 vedrører krav om tidsstempling af tildelingen af brugeridentiteten, som ellers mangler i § 5. Det kan i øvrigt oplyses, at der hverken i fastnet eller mobilnet sker en retvisende tidsstempling af internet-

[kommunikation]. Dette skyldes bl.a., at forbrug af data/internet[kommunikation] ikke registreres pr. tid, men pr. volumen målt i Mbyte.

Høringsparterne kan i forlængelse af ovennævnte tilføje, at baggrunden for, at "telefonnummer" nævnes i den gældende § 5 i den nuværende logningsbekendtgørelse om logning af brugeridentitet ifm. internetadgang er, at den gængse metode for internetadgang i 2006, da logningsbekendtgørelsen blev til, var såkaldt "internetadgang via dial-up", dvs. internetadgang via opkald fra en almindelig telefonforbindelse til en modempulje. Sådanne "internetopkald" skete ved brug af modem tilsluttet kundens telefonabonnement, og dermed var det relevant at registrere det telefonnummer, som internetopkaldet skete fra (A-nummeret). I dag er denne form for internetadgangstjenester helt udgået, og det er derfor ikke længere relevant, at "telefonnummer" indgår i bestemmelsen om logning af brugeridentitet ifm. internetadgang.

På den baggrund anmoder høringsparterne om, at omtalen af "telefonnummer" udgår af foreslåede § 4, nr. 2.

I den foreslåede § 4 nr. 1 og nr. 2 lægges op til to forskellige definitioner af begrebet "brugeridentitet", som er vidt forskellige:

- I den foreslåede § 4, nr. 1 defineres begrebet 'brugeridentitet' som *"kundennummer, abonnementsnummer eller lignende oplysning, der identificerer slutbrugeren over for udbyderen under adgangen til internettet"*.
- I den foreslåede § 4, nr. 2 defineres begrebet 'brugeridentitet' som *"de identificerende oplysninger, som udbyderen tildeler slutbrugeren under adgangen til internettet, herunder internetprotokol-adresse, eventuelt portnummer og andre identificerende oplysninger"*.

Høringsparterne bemærker hertil, at det ikke giver mening af definere samme begreb på to forskellige måder. Som allerede nævnt i TI's notat af 28. februar 2020 er det desuden ikke relevant at logge kundennummer – og ej heller "abonnementsnummer", som TI forstår synonymt med "kundennummer". Kundennummeret er slet ikke en oplysning, som findes i nettet eller i produktionen af internetadgangstjenesten, men derimod en oplysning som kun findes i udbydernes administrative systemer. Kundennummer er ikke omfattet af den logning, som udbyderne foretager i dag. Teleudbyderne oplever i øvrigt ikke i dag, at politiet efterspørger oplysninger om kundennummer, men hvis det skulle have interesse for politiet, er det en oplysning, som teleudbyderne gemmer i flere år efter bogføringsreglerne.

På den baggrund anmoder høringsparterne om, at den foreslåede § 4, nr. 1 udgår.

Samlet set foreslår høringsparterne konkret, at reglen om logning af brugeridentitet ifm. internetadgang præciseres og udformes på følgende måde i den kommende nye logningsbekendtgørelse om generel logning af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet (ændringsforslag i forhold til den gældende § 5 i logningsbekendtgørelsen er markeret):

§ 5. ~~En udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller tjenester til slutbrugere~~ Udbydere skal registrere følgende oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet:

- 1) den tildelte brugeridentitet, i form af den anvendte IP-adresse (kilde), samt eventuelt portnummer (kilde), hvis den tildelte IP-adresse, er tildelt flere abonnenter samtidig,*
- 2) den brugeridentitet og det telefonnummer, som er tildelt kommunikationer, der indgår i et offentligt elektronisk kommunikationsnet, identifikation af det benyttede internetabonnement, fx telefonnummer, som identificerer det benyttede mobilabonnement ved internetadgang via mobildatatjenester, eller ID-nummer (fx kredsløbs-nummer), som identificerer det benyttede bredbåndsabonnement ved internetadgang via faste net,*
- 3) tidspunktet for tildelingen af brugeridentitet,*
- 4) navn og adresse på abonnenten. 3) navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på kommunikationstidspunktet og*
- 4) tidspunktet for kommunikationens start og afslutning.*

4. Udkast til Bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger

Fodnote 1 bør slettes, idet fodnoten henviser til logningsdirektivet (2006/24/EF). EU-domstolen har i 2014 afgjort, at logningsdirektivet er ugyldigt fra den dag, hvor det trådte i kraft. Se herom pressemeddelelse fra Domstolen:

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2014-04/cp140054en.pdf>

Det fremgår også af EUR-LEX, at direktivet er ugyldigt fra den 3. maj 2006 (på ikrafttrædelsesdagen):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:32006L0024>

Høringsparterne har derudover ingen bemærkninger til indholdet af denne bekendtgørelse. TI opfordrer dog til, at indholdet af denne bekendtgørelse indarbejdes i de to andre bekendtgørelser, jf. nedenfor pkt. 4.

5. Generelt – reglerne bør samles i én bekendtgørelse

Af hensyn til erhvervslivets overblik over de mange og komplicerede regler om logning af teledata ønsker høringsparterne generelt, at reglerne samles i færrest mulige regelsæt.

Høringsparterne har dog forståelse for, at det er nødvendigt at placere reglerne om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata i en særskilt bekendtgørelse, idet hjemmelsbestemmelsen i den foreslåede nye § 786 e i retsplejeloven kun giver mulighed for at udstede sådanne regler for 1 år ad gangen.

For i øvrigt – af hensyn til erhvervslivets overblik – at samle regler om logning af teledata i færrest mulige regelsæt foreslår høringsparterne, at alle øvrige regler om logning af teledata samles i én ny logningsbekendtgørelse.

Høringsparterne undrer sig i øvrigt over, at der kun i lovforslag L93 § 786 c (om geografisk målrettet logning), § 786 e (om generel logning af trafikdata om telefonitjenester) og § 786 f (om generel logning af kilde-IP-adresser) findes hjemmel til at ministeren kan udstede bekendtgørelse om hvilke typer af data, der skal logges. Høringsparterne efterlyser, at der fastsættes tilsvarende bemyndigelse ift. § 786 b (om personbestemt målrettet logning) og § 786 d (om ad hoc målrettet logning).

6. Ophævelse af den nuværende logningsbekendtgørelse

Høringsparterne forventer, at den nuværende logningsbekendtgørelse vil blive ophævet samtidig med ikrafttrædelsen af de nye bekendtgørelser om logning af teledata.

Høringsparterne står naturligvis til rådighed for besvarelse af Justitsministeriets eventuelle spørgsmål i anledning af dette høringssvar, ligesom høringssparterne gerne uddyber høringssvaret ved et møde.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Teleindustrien

Poul Noer
Dansk Erhverv

Morten Kristiansen
DI Digital

Martin Jensen Buch
IT-Branchen

From: MJA029@politi.dk <MJA029@politi.dk>
Sent: 23-02-2022 09:54:42 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Kære JM

HK Politi og Anklagemyndigheden har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mathias Hvid Dalgaard Jakobsen
Formand HK Politiet og Anklagemyndigheden

Tlf: (+45) 42 44 25 60
Mail: MJA029@politi.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 9. februar 2022 13:31

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: Info@a2012.dk <info@a2012.dk>
Sent: 23-02-2022 10:16:14 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner
<betu@jm.dk>
Subject: Justitsministeriets sagsnummer 2021-10-0758.

Vedhæftet fremsendes høringssvar vedr. ovennævnte sag.

Med venlig hilsen

Poul Juul

Næstformand A2012, Antennesammenslutningen af 2012.

Formand for Informationsudvalget i A2012

Tlf. 44402012. Mail: pj@a2012.dk

Privat: Kovangen 532, 3480 Fredensborg.

Den 23.2.2022

Justitsministeriet

sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrusers adgang til internettet m.m. Justitsministeriets sagsnummer 2021-10-0758.

A2012 repræsenterer 37 antenne- og internetforeninger fordelt over hele landet med ca. 75.000 tilsluttede husstande og levering fra såvel YouSee som Stofa og "frie" antenneforeninger. Alle leverer såvel internet som tv-programmer til sine medlemmer.

A2012 har følgende bemærkninger.

Vedr. § 1 gør vi opmærksom på, at en udbyder som forstået i § 2, stk. 1, nr. 1 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester omfatter "Den, som med et kommercielt formål stiller produkter, elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester omfattet af denne lov til rådighed for andre." Det udelukker de fleste antenneforeninger fra at være omfattet af bekendtgørelsen, da de ikke drives med kommercielt formål. Det hænger ikke sammen med, at det i § 3 antages, at bl.a. antenneforeninger er omfattet af bekendtgørelsen.

Vedr. § 3 anføres, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse for andelsforeninger, ejerforeninger, antenneforeninger og lignende foreninger eller sammenslutninger heraf, der, inden for foreningen eller sammenslutningen udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til færre end 100 enheder. Vi gør opmærksom på, at der formentlig slet ikke eksisterer antenneforeninger, der udbyder internet til 100 eller færre husstande, da der ikke eksisterer eller udbydes teknisk udstyr hertil.

Vedr. § 4 bemærkes, at de anførte data stort set svarer til, hvad antenneforeninger i dag registrerer for medlemmer, der abonnerer på internet. Oftest sker det gennem et abonnementsbaseret administrationssystem. Det har A2012 ingen bemærkninger til.

A2012 deltager gerne i en telefonisk drøftelse af sagen.

A2012 skal samtidig anmode om at blive opført på Justitsministeriets høringsliste vedr. sager med IT, IT-sikkerhed samt internet og tv.

Med venlig hilsen

Poul Juul
næstformand

From: Lene Guldborg <LEGU@domstolsstyrelsen.dk>
Sent: 23-02-2022 11:17:17 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Justitsministeriet har ved mail af 9. februar 2022 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (Justitsministeriets j.nr. 2021-10-0758).

Udkastet giver ikke Domstolsstyrelsen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lene Guldborg
Specialkonsulent
Direkte: + 45 23 28 17 76
legu@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen
Jura og Forretning
St. Kongensgade 1-3
1264 København K.
Tlf. (hovednr.): + 45 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 9. februar 2022 13:31
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v. (j. nr. 2021-10-0758)

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

From: Henning Mortensen <hmo@ao.dk>
Sent: 23-02-2022 13:25:33 (UTC +02)
To: £Sikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner
<betu@jm.dk>
Subject: Høringssvar, journalnummer 2021-10-0758

Kære Benjamin Turner

Vedhæftet findes Rådet for Digital Sikkerheds høringssvar til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret logning m.v., journalnummer 2021-10-0758.

Med venlig hilsen

Henning Mortensen
CISO/CPO/IT-sikkerhedschef
IT Sikkerhed

Brødrene A & O Johansen A/S
Rørvang 1
2620 Albertslund

Afdeling 70280911

Direkte 70280223

Mobil 53360223

E-mail hmo@ao.dk

Hjemmeside www.ao.dk

Følg os på

Rådet for Digital Sikkerheds høringssvar til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v.

adgahjgjh<

Rådet for Digital Sikkerhed (RfDS) takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v.

Baggrund og formål

Justitsministeriet lægger med forslaget til bekendtgørelser op til at udfylde de rammer, der er foreslået i L93, Retsplejelovens § 786e, hvorefter Justitsministeren kan efter forhandling med erhvervsministeren fastsætte regler, der pålægger udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester at foretage generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, når der foreligger tilstrækkeligt konkrete omstændigheder, der giver anledning til at antage, at Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig.

Rådet for Digital Sikkerheds bemærkninger til forslaget

RfDS skal først og fremmest bemærke at L93, og dermed de foreslåede ændringer i Retsplejeloven m.v. herunder den foreslåede § 786e - endnu ikke er gennemført af Folketinget, hvorfor det synes noget præmaturligt at sende bekendtgørelserne i høring.

RfDS noterer sig videre, at bekendtgørelsen kun kan få virkning, jf. høringsbrevet, hvis Justitsministeriet vurderer, at der faktisk foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som er konkret og aktuel eller forudsigelig. Justitsministeriets vurdering vil først blive offentliggjort samtidig med ikrafttrædelsen af bekendtgørelserne. Der er således i bekendtgørelsernes høringsperiode ikke mulighed for at de høringsberettigede kan vurdere det grundlag, som bekendtgørelsen evt. skal hvile på, og dermed er der heller ikke mulighed for at vurdere, om bekendtgørelserne kan anses for at være saglige og proportionale henset til det formål, de skal opfylde.

RfDS er bekymret over om denne fremgangsmåde i virkeligheden er et udtryk for, at Justitsministeriet har til hensigt at fortsætte den nuværende praksis med generel udifferentieret logning, på trods af de reservationer herfor som EU Domstolen er kommet med.

RfDS noterer sig i den forbindelse af bekendtgørelsen i medført af retsplejelovens § 786 e har en løbetid på 3. marts 2022 til 31. december 2022. RfDS ser frem til ved årets slutning at se, om der blot lægges op til at forlænge bekendtgørelsens løbetid.

Henset til at bekendtgørelserne blot udfylder rammerne som fremsat i L93, skal RfDS ud over ovenstående bemærkninger begrænse sig til at gentage de reservationer, som RfDS allerede har givet udtryk for da L93 var i høring¹:

---

¹ <https://www.digitalsikkerhed.dk/wp-content/uploads/2021/10/RfDS-Hoeringssvar-over-udkast-til-forslag-til-lov-om-aendring-af-retsplejeloven-og-lov-om-elektroniske-kommunikationsnet-og-tjenester-endelig.pdf>

- RfDS ønsker at Logning til kriminalitetsbekæmpelse skal foregå proportionalt og i overensstemmelse med de tre betingelser RfDS har sat op:
  - *Indgrebet skal have en klar og præcis lovhjemmel,*
  - *Indgrebet skal forfølge et eller flere legitime formål, og*
  - *Indgrebet skal være proportionalt.*
- RfDS efterlyser et overblik over den samlede overvågning af borgerne.
- Der bør være snævre rammer for den generelle og udifferentierede lognings tidsmæssige udstrækning.
- Vurderingen af om et forhold er omfattet af national sikkerhed bør efterfølgende prøves ved domstolene og være omfattet af bredere demokratisk kontrol f.eks. en ekspertgruppe nedsat af Folketinget eller Tilsynet med Efterretningstjenesterne.
- Det er problematisk, at Justitsministeriet fremlægger et forslag, hvor de selv medgiver, at der er en væsentlig procesrisiko ved forslaget.
- Lagringstiden for den personbestemte målrettede logning foreslås at blive henholdsvis 3, 5 og 10 år efter udstået straf. Det må betragtes som reel ekstra straf for en lovovertrædelse, og det strider grundlæggende mod princippet om, at man er uskyldig, indtil andet er bevist at introducere logning efter udstået straf.
- Den geografisk målrettede logning som omfatter et område på 3*3 km er meget vidtgående.
- Strafframmen for at iværksætte den geografiske logning bør være seks år, jf. ~~§~~ Skitse for revision af logningsreglerne mv., som Justitsministeriet udsendte i offentlig høring den 23. marts 2021 og ikke som det fremgår af L93 tre års fængsel, som f.eks. omfatter simpel vold i form af lussinger og spytklat i ansigtet.
- Hastesikring skal afklares: I forbindelse med at politi og anklagemyndighed kan hastesikre loggede oplysninger er det for trafik- og lokaliseringsdata et krav for adgang, at det sker med henblik på bekæmpelse af grov kriminalitet. Det bør præciseres, hvad der forstås ved hastesikring.
- Det er problematisk med krav om at tilknytte CPR til telefonoplysninger, fordi teleselskaberne som led i deres forretning ikke på forhånd har tilknyttet CPR-numre på alle telefonnumre/kundeforhold.
- Der bør udarbejdes en offentlig konsekvensanalyse udarbejdes fsva. logningsreglerne, så en proportionalitetsafvejning kan foretages på et godt og solidt fagligt grundlag.

Rådet mener, der er behov for en bredere kortlægning og værdipolitisk debat om politiets efterhånden omfattende masseovervågning af borgernes data

Rådet står naturligvis til rådighed for en uddybelse af ovenstående synspunkter.

På bestyrelsens vegne

Henning Mortensen

Formand, Rådet for Digital Sikkerhed

From: Jesper Lund <itpol@jesperlund.com>
Sent: 23-02-2022 14:29:57 (UTC +02)
To: Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>; ESikkerhedskontor II
<Sikkerhed2@jm.dk>
Subject: Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelser om logning (Sagsnr. 2021-10-0758)

Sagsnr. 2021-10-0758

Til Justitsministeriet

På vegne af IT-Politisk Forening fremsender jeg hermed vores høringssvar vedr.

- 1) udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata
- 2) udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

De to høringssvar er vedhæftet som PDF.

Med venlig hilsen

Jesper Lund
Formand IT-Politisk Forening

Email: bestyrelsen@itpol.dk
Web: www.itpol.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt per email til **sikkerhed2@jm.dk**
og **betu@jm.dk**

IT-Politisk Forening
c/o Jesper Lund
Carl Bernhards Vej 15, 2.tv
1817 Frederiksberg C

E-mail : bestyrelsen@itpol.dk
Web : <http://www.itpol.dk>

Dato : 23. februar 2022

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata (Sagsnr. 2021-10-0758)

Med § 1 i bekendtgørelsesudkastet er det forudsat, at der i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 foreligger tilstrækkeligt konkrete omstændigheder, der giver anledning til at antage, at Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig.

Det fremgår af høringsbrevet, at Justitsministeriet er i gang med at foretage denne vurdering. Grundlaget for vurdering er ikke skitseret i høringsbrevet. Af bemærkningerne til lovforslag L 93 fremgår det imidlertid, at grundlaget for vurderingen kan omfatte den årlige "Vurdering af Terrortruslen mod Danmark" (VTD) fra Center for Terroranalyse (CTA) samt om der er foretaget sigtelser, sket varetægtsfængsling, rejst tiltale eller sket domfældelse for forhold omfattet af straffelovens kapitel 12 eller 13.

Hertil skal IT-Politisk Forening bemærke, at PET/CTA siden midten af 2000'erne har vurderet terrortruslen mod Danmark til at være alvorlig. Ligeledes synes der hvert år at være sigtelser m.v. efter straffelovens kapitel 12 eller 13 (hvor der er en række forskellige paragraffer, som ikke alle er lige alvorlige). Hvis vurderingen i § 1 er baseret på dette grundlag, vil den generelle og udifferentierede logning reelt være fastsat ud fra et grundlag, som har systematisk

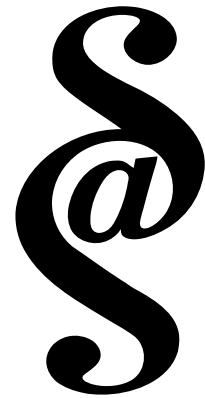
karakter, hvilket ikke er foreneligt med præmis 138 i La Quadrature du Net dommen (C-511/18 og C-512/18, La Quadrature du Net m.fl. og C-520/18, Ordre des barreaux francophones et germanophone m.fl.)

Formodningen om at den generelle og udifferentierede logning allerede fra 3. marts 2022 vil have systematisk karakter understøttes desuden af, at der siden 2007 har været en bekendtgørelse (BEK nr 988 af 28/09/2006) om generel og udifferentieret logning med en opbevaringsperiode på et år, og at denne ordning med nærværende bekendtgørelsesudkast i realiteten blot videreføres uden nogen ændringer. For udbydere af telefonitjenester (fastnet, mobil og IP-telefoni) vil der i perioden 3. marts 2022 til 31. december 2022 blive registreret præcist de samme oplysninger som tidligere (perioden 15. september 2007 til 2. marts 2022) med præcist den samme opbevaringsperiode (et år).

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt per email til **sikkerhed2@jm.dk**
og **betu@jm.dk**

IT-Politisk Forening
c/o Jesper Lund
Carl Bernhards Vej 15, 2.tv
1817 Frederiksberg C

E-mail : bestyrelsen@itpol.dk
Web : <http://www.itpol.dk>

Dato : 23. februar 2022

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet (Sagsnr. 2021-10-0758)

I forhold til § 5, stk. 1 i den nuværende logningsbekendtgørelse (BEK nr 988 af 28/09/2006 som ændret ved BEK nr 660 af 19/06/2014) er registrerings- og opbevaringspligten i bekendtgørelsesudkastets kapitel 2 udvidet med bl.a. portnumre.

Det vil medføre en kraftig stigning i mængden af oplysninger, som de omfattede udbydere skal registrere og opbevare. I forhold til antallet af registreringer (dataposter) per dag vil den skitserede ordning i § 4 i princippet svare til den tidligere sessionslogging, som blev ophævet i juni 2014 (dog vil datamængderne være lidt mindre, fordi der ikke skal registreres oplysninger om destinationen for internettrafikken).

Ifølge bekendtgørelsesudkastet skal disse væsentligt udvidede krav gælde allerede fra 3. marts 2022, hvilket antageligt vil skabe betydelige problemer for en del udbydere.

IT-Politisk Forening vil derfor anbefale, at der fastsættes en overgangsordning, hvor udbyderne i en periode kan opfylde bekendtgørelsens krav ved at registrere de samme oplysninger som i § 5, stk. 1 i den nuværende logningsbekendtgørelse (altså uden portnumre m.v.).

Varigheden af denne periode bør fastsættes efter dialog med de relevante internetudbydere.

Derudover har IT-Politisk Forening følgende konkrete bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Oplysninger der genereres eller behandles i udbydernes net

I lighed med § 1 i den nuværende logningsbekendtgørelse bør det fremgå direkte af bekendtgørelsen, at den alene omfatter oplysninger som genereres eller behandles i udbyderens net, jf. bemærkningerne herom i L 93.

Det har eksempelvis betydning for oplysningen "navn og adresse" i § 4, stk. 1, nr. 3, som typisk ikke vil blive behandlet af udbydere som caféer, restauranter og kursuscentre, der tilbyder deres kunder adgang til internettet via WiFi hotspots.

Bekendtgørelsen bør kun omfatte internetudbydere der har dette som sin hovedydelse

IT-Politisk Forening vil anbefale, at der til listen af undtagelser i § 3 tilføjes: "samt virksomheder, der ikke har udbud af adgang til internettet som sin hovedydelse eller som en ikke-accessorisk del af virksomheden", eller lignende formulering.

Formålet er at undtage udbydere som caféer, restauranter, campingpladser og kursuscentre fra bekendtgørelsen.

For disse udbydere (fx et WiFi hotspot på en café) vil slutbrugerforholdet næsten altid have en midlertidig karakter, og det er usandsynligt, at der vil blive registreret oplysninger som i praksis vil kunne anvendes i en politimæssig efterforskning. Brugeridentiteten vil typisk være en MAC-adresse, ikke en direkte identificeret person.

På den baggrund vil det ikke være proportionalt at stille krav om, at udbyderne foretager registrering af portnumre m.v., specielt ikke når dette for en række udbydere antageligt vil kræve investering i nyt teknisk udstyr.

Kun relevant at registrere portnumre ved internetadgang med delte offentlige IP-adresser

Hvis internetudbyderen tildeler hver abonnent (slutbruger) sin egen offentlige IP-adresse, vil det være muligt at bestemme slutbrugerens identitet ud fra en IP-adresse og et tidspunkt (timestamp) i en ekstern logfil. Registrering af portnumre kan ikke bidrage med yderligere information om slutbruger, når en offentlig IP-adresse på et givet tidspunkt alene kan være tildelt (bruges af) en enkelt slutbruger.

Af hensyn til det databeskyttelsesretlige princip om dataminimering, samt hensynet om ikke at pålægge udbyderne unødvendige tekniske og økonomiske byrder, bør kravet om registrering af portnumre i § 4, stk. 1, nr. 2 derfor alene gælde ved delte offentlige IP-adresser, altså når flere slutbrugere på samme tid kan tilgå internettet med den samme offentlige IP-adresse (Carrier-Grade Network Address Translation, CG-NAT).

Behov for præcisering af hvad registreringskravet i § 4, stk. 1, nr. 2 omfatter

Formuleringen i § 4, stk. 1, nr. 2 er meget uklart. Det er i særdeleshed uklart hvad "andre identificerende oplysninger" dækker over. I forhold til (eventuelle) portnumre bør det præciseres, at det er source-portnumre, så der ikke registreres oplysninger om destinationen for internettrafikken.

Hvis formålet er at politiet ud fra en IP-adresse, et portnummer og et tidspunkt (fundet i en ekstern logfil eller oplyst af fx en email-tjenesteudbyder) skal kunne identificere en slutbruger entydigt (så entydigt som muligt), vil der være behov for at registrere disse oplysninger om hver enkelt NAT-session (Network Address Translation sessioner) fra slutbruger:

1. Transportprotokol (fx TCP eller UDP)
2. Den tildelte offentlige IP-adresse på den eksterne side af NAT-sessionen
3. Den tildelte source-port på den eksterne side af NAT-sessionen
4. Start- og evt. sluttidspunkt for NAT-sessionen

5. Den tilhørende brugeridentitet

For yderligere information kan der henvises til afsnit 4 (logging) i RFC 6888 Common Requirements for Carrier-Grade NATs (<https://datatracker.ietf.org/doc/html/rfc6888>).

Hvis udbyderens CGNAT-udstyr teknisk kan begrænse den enkelte slutbrugers internettrafik til bestemte intervaller af portnumre (som ikke overlapper med andre slutbrugere), vil der kunne laves en samlet registrering af oplysningerne i nr. 1-5 ovenfor, som dækker alle NAT-sessioner fra denne slutbruger.

Det bør samtidig præciseres i § 4, at der ikke må registreres oplysninger om destinationen for internettrafikken.

Justitsministeriet bør (gen)overveje om det omfattende registreringskrav med portnumre er proportionalt

Som anført i punkt 99 i IT-Politisk Forenings høringssvar om lovforslag L 93 er politiet ofte ikke i stand til at bruge oplysninger om portnumre registreret af en internetudbyder, der anvender CG-NAT, fordi mange onlinetjenester alene registrerer IP-adressen for de besøgende på hjemmesiden eller brugere af tjenesten. Det gælder eksempelvis, ifølge oplysninger fra Rigspolitiet, de fleste sociale platforme.

På den baggrund bør Justitsministeriet (gen)overveje, om det på nuværende tidspunkt er proportionalt at pålægge alle internetudbydere et krav om registrering af portnumre (for NAT-sessioner ved internetadgang med CG-NAT).

Selv om der ikke registreres oplysninger om besøgte hjemmesider (destinationen for trafikken), er registrering af portnumre i forbindelse med NAT-sessioner mere indgribende i retten til privatliv og databeskyttelse end registrering af en tildelt IP-adresse. Det skyldes især, at hyppigheden af registreringer af portnumre i visse situationer vil kunne tegne et præcist billede af abonnentens vaner og adfærdsmønstre for så vidt angår brugen af internettet og eventuelt ophold i hjemmet, hvis

der er tale om registrering for faste internetforbindelser.

Brug af portnumre sammen med en IP-adresse for at identificere en bruger bag CG-NAT vil desuden være meget afhængig af, at timestamps er perfekt synkroniseret mellem internetudbyderen og den eksterne server, hvor der i logfilerne gemmes både IP-adresse og portnummer for de besøgende på websiden (altså forudsat at portnumre registreres her, jf. bemærkningerne ovenfor). Hvis der er blot et par sekunders mismatch, kan internetudbyderen meget vel udpege den forkerte bruger, med deraf følgende risiko for at en uskyldig person bliver genstand for politiets efterforskning.

From: Ole Tange <ota@prosa.dk>
Sent: 23-02-2022 14:30:55 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>
Cc: Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Subject: Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata

Hermed høringssvar fra PROSA, IDA og DataEthics.

Med venlig hilsen

Ole Tange
It-politisk rådgiver
ota@prosa.dk
Krypteret mobil (Signal): +45 28 93 97 98

København d. 2022-02-23

Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata

Justitsministeriets Sikkerhedskontor II har udsendt udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

Undertegnede organisationer er glade for muligheden for at blive hørt og indflydelse på det endelige lovforslag. I det følgende vil vi redegøre for vores væsentligste bekymringer.

Hele logningen er problematisk

Vi har lige siden vedtagelsen af logningsbekendtgørelsen fundet logningen problematisk, og vi har stillet os undrende over for, at revisionen gang på gang er blevet udskudt.

Indsamling af data om brugen af logning

Vi har tidligere anbefalet, at man til støtte for evalueringen af nytteværdien indsamler data om effekten af logningen. Det kan f.eks. være:

- a. Antallet af anvendelser af logningsbekendtgørelsen
- b. Antallet af anvendelser (jf. a), som er blevet brugt som bevis i retssager
- c. Antallet af retssager, hvor anvendelserne er blevet brugt (jf. b)
- d. Antallet af retssager (jf. c), der har ført til fængselsdom
- e. Antallet af domme (jf. d) omregnet til fængselspersonår
- f. Antallet af registreringer per anvendelse (jf. a)

Den anbefaling vil vi gerne fremføre igen. Yderligere vil vi anbefale at tallene deles op i anvendelser efter § 4 (telefoni) hhv. § 5 (internet), så det tydeligt fremgår, om nytteværdien primært kommer fra den ene paragraf.

Logning strider imod EU's charter om grundlæggende rettigheder

Siden høringen i 2010 har EU-Domstolen flere gange fastslået, at logningsdirektivet ikke var i overensstemmelse med EU's charter om de grundlæggende rettigheder, og at den nuværende praksis derfor er ulovlig. Vi mener derfor, at logningen skal stoppes straks, og at en revision klart skal leve op til kravet om proportionalitet: At gå fra 5 mio overvågede til over 3 mio er stadig ikke proportionalt. Vi vil mene, at man skal ned på omkring 1% af borgerne for at det kan betragtes som proportionalt.

Mængden af data, risikoen for og konsekvenserne ved et læk

Det er anslået, at der i 2013 er gemt 3.8 billioner dataposter, hvilket svarer til knap 1 mio. registrerede og gemte poster om hver eneste dansker. Det er mere end 40 gange så mange registreringer som man havde forventet da loven trådte i kraft. Et læk af disse dataposter kan være yderst kompromitterende for en borger.

DR's 21. Søndag viste 2015-03-15¹ et uskyldigt eksempel, hvor en journalist går hen til komplet fremmede og konfronterede dem med offentligt tilgængelige oplysninger. Borgerne var tydeligvis utrygge ved dette.

Lækket fra utroskabssitet Ashley-Madison viste, at datalæk sker, kan have store konsekvenser for de berørte personer. Konkret førte det til omdømmeskader². Hvis man i logningen kan se, at en borger besøger utroskabssites vil det i sig selv være farlig information at ligge inde med.

At et læk ikke er urealistisk så vi i 2014 med Se og Hør-skandalen, hvor en medarbejder mod bestikkelse videregav fortrolige og private oplysninger om borgere. Eller med POL-INTEL i 2022³, hvor ansatte ved det danske politi misbrugte adgangen til at snage i danske borgeres privatliv.

Vi forudser også, at et læk kan ske uforvarende. DXC's systemer var i 2013 ikke sikkerhedsopdaterede, og det gav mulighed for, at en svensker kunne bryde ind i systemerne og få adgang til bl.a. flere millioner danskeres CPR-numre.

Hvornår bliver et forhøjet trusselniveau normalt?

I bekendtgørelsen skriver man, at *Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig.*

Vi er bekymrede for, at man vil bruge samme undskyldning til at forlænge en uproportional stor indsamling af data. Derfor bør det være klart, hvorlænge en sådan tilstand kan opretholdes og forlænges, før den betragtes som en normaltilstand, og man derfor ikke kan bruge dette som begrundelse for at opretholde en udvidet logning.

Anbefaling: Lav en målrettet logning

Vi er ikke modstandere af effektiv efterforskning, herunder ved brug af overvågning, af mistænkte og kriminelle, men vi finder det problematisk, at man overvåger hovedparten af befolkningen – som hverken er kriminelle eller mistænkte. EU-dommene er klare: Det er i strid med EU's charter om grundlæggende rettigheder, og Danmark kommer til at tabe den næste sag, hvis vi vedbliver med en logning, der omfatter hovedparten af befolkningen.

---

1 <https://www.dr.dk/tv/se/21-soendag/21-soendag-2015-03-15#!/>

2 <http://www.zdnet.com/article/in-ashley-madisons-wake-heres-one-mans-story-of-sex-sorrow-and-extortion/>

3 <https://www.version2.dk/artikel/pol-intel-politifolk-har-misbrugt-digitalt-supervaaen-30-gange-1094227>

Hvis vi ønsker at fremstå som et frit og demokratisk land, så skal vi også opføre os som sådan: Med en overvågning af hovedparten af befolkningen vil det klinge hult, hvis vi kritiserer autoritære stater for at lave en tilsvarende overvågning af deres befolkning.

Istedet bør man lave målrettet logning, hvor man overvåger folk, som man har en grund til at mistænke. Måske kan dette udvides til telefoner, der ikke har været tændt i længe; eller andre målrettede tiltag, hvor man finder en højere koncentration af kriminelle. Men vi skal ned på omkring 1% af befolkningen, før vi vil anse det som et proportionalt indgreb.

Venlig hilsen

Ole Tange
PROSA

Birgitte Kofod Olsen
DataEthics

Grit Munk
Ingeniørforeningen, IDA

From: Mikkel Lindberg Laursen <mikl@humanrights.dk>
Sent: 23-02-2022 12:53:12 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata m.v.

Til Justitsministeriet, Sikkerhedskontor II

Se venligst vedhæftede høringssvar. Der henvises til ministeriets sagsnummer 2021-10-0758.

Med venlig hilsen

MIKKEL LINDBERG LAURSEN
SPECIALKONSULENT, CAND.JUR.

Juridisk Afdeling
WILDERS PLADS 8K | 1403 KØBENHAVN K

TELEFON 3269 8888 | DIREKTE +45 9132 5719

mikl@humanrights.dk
MENNESKERET.DK | HUMANRIGHTS.DK

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 22/00475-2

23. FEBRUAR 2022

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL TRE BEKENDTGØRELSE OM LOGNING

Justitsministeriet har ved e-mail af 9. februar 2022 anmodet om udkast til følgende tre udkast til bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata.
- Udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger.
- Udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

De tre bekendtgørelser udstedes i medfør af det lovforslag om nye logningsregler, som efter planen skal 3. behandles i Folketinget den 24. februar og – hvis det bliver vedtaget – træde i kraft 3. marts 2022, og som instituttet havde en række bemærkninger til.¹

Instituttet har i dette høringssvar bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata.

I bekendtgørelsesudkastet fremgår det, at Justitsministeriet lægger op til at fastsætte generel og udifferentieret logning fra 3. marts 2022 og frem til 31. december 2022.

---

¹ Se instituttets høringssvar af 25. oktober 2021, tilgængelig her, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/revision-reglerne-registrering-opbevaring-oplysninger-teletrafik-logning-mv>, og instituttets brev til Retsudvalget af 11. februar 2022, tilgængelig her, <https://www.ft.dk/samling/20211/lovforslag/l93/bilag/28/index.htm>

Det fremgår samtidig af høringsbrevet, at udstedelsen af bekendtgørelsen forudsætter, at der foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som er konkret og aktuel eller forudsigelig, og at en sådan vurdering er under udarbejdelse i Justitsministeriet.

Instituttet finder det problematisk, at Justitsministeriet sender et udkast til bekendtgørelse i høring, som handler om fastsættelse af generel og udifferentieret logning, når ministeriet endnu ikke har vurderet, om det er muligt at udstede bekendtgørelsen.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at der gælder et klart udgangspunkt i EU-retten om, at generel og udifferentieret logning er forbudt. EU-Domstolen tillader imidlertid ganske undtagelsesvist generel og udifferentieret logning, hvis konkrete omstændigheder viser en alvorlig, reel og aktuel eller forudsigelig trussel mod den nationale sikkerhed, og dette sker for en periode, som tidsmæssigt er begrænset til det strengt nødvendige. Det er endvidere en betingelse, at logningen ikke har en systematisk karakter.²

Ministeriet lægger i bekendtgørelsen op til at fastsætte en pligt for teleudbydere til at logge generelt og udifferentieret i næsten 10 måneder, hvilket efter instituttets opfattelse er en ganske lang periode henset til, at den tidsmæssige periode skal begrænses til det strengt nødvendige. Instituttet har svært ved at se, hvordan en så lang logningsperiode kan retfærdiggøres, når EU-retten alene ganske undtagelsesvist tillader generel og udifferentieret logning.

Samtidig har der været fastsat pligt til generel og udifferentieret logning i Danmark siden 15. september 2007.³ Logningen har efter instituttets opfattelse haft en systematisk karakter. Instituttet har derfor svært ved at se, hvordan Justitsministeriet vil kunne nå frem til, at en fortsættelse af generel og udifferentieret logning ikke har antaget en systematisk karakter.

---

² De forenede sager C-511/18, C-512/18 og C-520/18 (La Quadrature du Net), præmis 137 og 138

³ Bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen), tilgængelig her, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2006/988>

Instituttet forventer, at Justitsministeriet i sin vurdering konkret vil forholde sig til, hvordan perioden er afgrænset til det strengt nødvendige, at ministeriet vil pege på konkrete omstændigheder, som på tidspunktet for fastsættelse af pligt for teleudbydere til at logge berettiger til, at der foreligger en ekstraordinær undtagelsessituation i næsten 10 måneder, og at ministeriet vil forholde sig til, hvordan en pligt til generel og udifferentieret logning ikke har antaget en systematisk karakter.

Med venlig hilsen

Louise Holck

DIREKTØR

From: Anna Carolina Jensen <ACJ@datatilsynet.dk>
Sent: 23-02-2022 12:46:35 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>
Subject: Vedr. Justitsministeriets sagsnummer 2021-10-0758 - Datatilsynets høringssvar

Til Justitsministeriet, Sikkerhedskontor II

Se venligst vedhæftet Datatilsynets høringssvar.

Med venlig hilsen

Anna Carolina Jensen
Fuldmægtig, cand. jur.

acj@datatilsynet.dk
+45 29 49 32 81

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

23. februar 2022

J.nr. 2022-12-1566
Dok.nr. 449794
Sagsbehandler
Anna Carolina Jensen

Sendt til sikkerhed2@jm.dk og betu@jm.dk

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger samt udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Justitsministeriet har ved brev af 9. februar 2022 anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte tre udkast til bekendtgørelser.

Datatilsynet kan generelt henvise til tilsynets høringssvar af 14. oktober 2021 vedrørende Justitsministeriets udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.).

For så vidt angår udkastet til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger har Datatilsynet noteret, at det fremgår af bekendtgørelsens § 3, at udbydere skal opbevare oplysninger omfattet af bekendtgørelsens § 2 på servere placeret inden for Den Europæiske Unions område.

Hvis de ovennævnte oplysninger udgør personoplysninger, bemærker Datatilsynet, at behandlingen af personoplysningerne – ud over at skulle overholde de regler, der lægges op til at indføre med det nævnte lovforslag og de tre bekendtgørelser – også vil skulle overholde de almindelige databeskyttelsesregler, i det omfang behandlingen ikke er særskilt reguleret af de foreslåede regler.

Det gælder bl.a. reglerne i databeskyttelsesforordningen om overførsel af personoplysninger til tredjelande. Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at der efter omstændighederne vil kunne være tale om overførsel af personoplysninger til tredjelande, selv om personoplysningerne alene opbevares på servere inden for Unionens område. Dette vil eksempelvis være tilfældet, såfremt der gives adgang til de opbevarede personoplysninger fra et tredjeland, eksempelvis som led i IT-support.

Datatilsynet har ikke yderligere bemærkninger til de fremsendte udkast til bekendtgørelser.

Med venlig hilsen

Anna Carolina Jensen

From: Charlotte Drachmann Jørgensen <cdj@dm.dk>
Sent: 24-02-2022 12:45:17 (UTC +02)
To: ESikkerhedskontor II <Sikkerhed2@jm.dk>
Cc: Benjamin Kelstrup Turner <betu@jm.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Subject: Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata fra DM

Til rette vedkommende,

Vedlagt er høringssvar fra DM vedr. bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata. Vi er klar over at høringsfristen var i går, men håber I vil medtage det alligevel.

Venlig hilsen

Charlotte Drachmann Jørgensen
Politisk konsulent
Direkte +45 38 15 66 81

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
+45 38 15 66 00
dm.dk / ja.dk / dslfagforening.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
sikkerhed2@jm.dk
Cc: betu@jm.dk, jm@jm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata

Justitsministeriets Sikkerhedskontor II har udsendt udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata, udkast til bekendtgørelse om opbevaring af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger og udkast til bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering og opbevaring af oplysninger om en slutbrugers adgang til internettet.

DM er glade for muligheden for at blive hørt og har følgende væsentligste bekymringer:

Hele logningen er problematisk

Vi har lige siden vedtagelsen af logningsbekendtgørelsen fundet logningen problematisk, og vi har stillet os undrende over for, at revisionen gang på gang er blevet udskudt.

Indsamling af data om brugen af logning

Vi har tidligere anbefalet, at man til støtte for evalueringen af nytteværdien indsamler data om effekten af logningen. Det kan f.eks. være:

- a. Antallet af anvendelser af logningsbekendtgørelsen
- b. Antallet af anvendelser (jf. a), som er blevet brugt som bevis i retssager
- c. Antallet af retssager, hvor anvendelserne er blevet brugt (jf. b)
- d. Antallet af retssager (jf. c), der har ført til fængselsdom
- e. Antallet af domme (jf. d) omregnet til fængselspersonår
- f. Antallet af registreringer per anvendelse (jf. a)

Den anbefaling vil vi gerne fremføre igen. Yderligere vil vi anbefale at tallene deles op i anvendelser efter § 4 (telefoni) hhv. § 5 (internet), så det tydeligt fremgår, om nytteværdien primært kommer fra den ene paragraf.

Logning strider imod EU's charter om grundlæggende rettigheder

Siden høringen i 2010 har EU-Domstolen flere gange fastslået, at logningsdirektivet ikke var i overensstemmelse med EU's charter om de grundlæggende rettigheder, og at den nuværende praksis derfor er ulovlig. Vi mener derfor, at logningen skal stoppes straks, og at en revision klart skal leve op til kravet om proportionalitet: At gå fra 5 mio overvågede til over 3 mio er stadig ikke proportionalt. Vi vil mene, at man skal ned på omkring 1% af borgerne, for at det kan betragtes som proportionalt.

Mængden af data, risikoen for og konsekvenserne ved et læk

Det er anslået, at der i 2013 er gemt 3.8 billioner dataposter, hvilket svarer til knap 1 mio. registrerede og gemte poster om hver eneste dansker. Det er mere end 40 gange så mange registreringer, som man havde forventet, da loven trådte i kraft. Et læk af disse dataposter kan være yderst kompromitterende for en borger.

DR's 21 Søndag viste 2015-03-15¹ et uskyldigt eksempel, hvor en journalist går hen til komplet fremmede og konfronterede dem med offentligt tilgængelige oplysninger. Borgerne var tydeligvis utrygge ved dette.

Lækket fra utroskabssitet Ashley-Madison viste, at datalæk sker, kan have store konsekvenser for de berørte personer. Konkret førte det til omdømmeskader². Hvis man i logningen kan se, at en borger besøger utroskabssites, vil det i sig selv være farlig information at ligge inde med.

At et læk ikke er urealistisk så vi i 2014 med Se og Hør-skandalen, hvor en medarbejder mod bestikkelse videregav fortrolige og private oplysninger om borgere. Eller med POL-INTEL i 2022³, hvor ansatte ved det danske politi misbrugte adgangen til at snage i danske borgers privatliv.

Vi forudser også, at et læk kan ske uforvarende. DXC's systemer var i 2013 ikke sikkerhedsopdaterede, og det gav mulighed for, at en svensker kunne bryde ind i systemerne og få adgang til bl.a. flere millioner danskeres CPR-numre.

Hvornår bliver et forhøjet trusselsniveau normalt?

I bekendtgørelsen skriver man, at *Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed, som må anses for at være reel og aktuel eller forudsigelig.*

Vi er bekymrede for, at man vil bruge samme undskyldning til at forlænge en uproportional stor indsamling af data. Derfor bør det være klart, hvor længe en sådan tilstand kan opretholdes og forlænges, før den betragtes som en normaltilstand, og man derfor ikke kan bruge dette som begrundelse for at opretholde en udvidet logning.

Anbefaling: Lav en målrettet logning

Vi er ikke modstandere af effektiv efterforskning, herunder ved brug af overvågning af mistænkte og kriminelle, men vi finder det problematisk, at man overvåger hovedparten af befolkningen – som hverken er kriminelle eller mistænkte. EU-dommene er klare: Det er i strid

med EU's charter om grundlæggende rettigheder, og Danmark kommer til at tabe den næste sag, hvis vi vedbliver med en logning, der omfatter hovedparten af befolkningen.

Hvis vi ønsker at fremstå som et frit og demokratisk land, så skal vi også opføre os som sådan: Med en overvågning af hovedparten af befolkningen vil det klinge hult, hvis vi kritiserer autoritære stater for at lave en tilsvarende overvågning af deres befolkning.

I stedet bør man lave målrettet logning, hvor man overvåger folk, som man har en grund til at mistænke. Måske kan dette udvides til telefoner, der ikke har været tændt længe; eller andre målrettede tiltag, hvor man finder en højere koncentration af kriminelle. Men vi skal ned på omkring 1% af befolkningen, før vi vil anse det som et proportionalt indgreb.

Venlig hilsen
Camilla Gregersen
Formand DM

¹ <https://www.dr.dk/tv/se/21-soendag/21-soendag-2015-03-15#!/>

² <http://www.zdnet.com/article/in-ashley-madisons-wake-heres-one-mans-story-of-sex-sorrow-and-extortion/>

³ <https://www.version2.dk/artikel/pol-intel-politifolk-har-misbrugt-digitalt-supervaaben-30-gange-1094227>